

[NR. 3 | SEPTEMBER 2013]

MAGASINET

Tættere samarbejde giver nye muligheder

Energi og åbne arme i lufthavnen

Side 16-21

Gratis armbånd
på bagsiden
Læs mere på
side 15

Civile kompetencer i spil:
**Hjemmeværnet støtter
afghansk landbrug**

HJV-soldat skal løbe 246 km:
**"Jeg spiser, hvad
jeg har lyst til"**

Sommersejlds med flere formål:
**Kammeratskab og øvelser
på tværs af grænser**

En klippe i stormvejret

Hvis der er ét ord, som indtil videre har været dækkende for 2013, er det usikkerhed.

Spørgsmålene har været – og er fortsat – mange: Hvornår ved vi, om Hjemmeværnets opgaver bliver justeret som følge af det seneste forsvarsforlig – og i så fald hvordan vores mange engagerede frivillige skal løse opgaverne?

Hvordan bliver samarbejdet med Forsvaret, når konsekvensen af de massive besparelser begynder at vise sig?

Hvilken betydning får den igangværende analyse af Hjemmeværnets organisation og budget, som for tiden gennemføres sammen med Finansministeriet?

Hvornår rykker vi over på den nye udgave af Hjemmeværnets online-portal, HJV.DK? Bliver den så god, som vi alle håber på?

Og det seneste i rækken: Får det nogen betydning, at Danmark har fået en ny forsvarsminister?

Alle disse spørgsmål bliver vi i hjemmeværnsledelsen stillet ganske ofte. Både af frivillige og af ansatte. Og selv om vi nu blot har tre måneder tilbage af året, har vi fortsat ikke mange svar. Desværre.

Vi glæder os lige så meget til klarhed og til ro som jer. Det trænger alle i Hjemmeværnet til. For det er frustrerende, når fyrtårnene er svære at se i den hvirvelvind af ubekendte faktorer, som præger hele forsvarsområdet.

I en så turbulent tid er det imponerende, når en organisation kan bevare motivationen og et højt aktivitetsniveau. Det kan Hjemmeværnet heldigvis. Helt konkret afspejler det sig i de mange gode aktiviteter, alle i medlemmer af Hjemmeværnet har gennemført i løbet af sommeren. En række af dem kan du læse om og se billeder fra i denne udgave af HJV magasinet.

Vi har selv rejst rundt til sommerskoler, øvelser og indsættelser. Alle steder har vi mødt et højt humør og masser af energi og entusiasme. Ligesom vi altid glædes over den høje kvalitet i både uddannelse og opgaveløsning.

Derfor er vi også sikre på, at vi i løbet af 2014 kan svare positivt på en række af de stadig ubesvarede spørgsmål

ovenfor. I første omgang glæder vi os til at hilse på forsvarsminister Nicolai Wammen. Vi håber, han vil tage sig tid til selv at se og mærke Hjemmeværnets unikke kultur og møde de mange ildsjæle.

Det militære håndværk, en professionel fremtoning, høj kvalitet, godt humør og synlig stolthed er med til at gøre Hjemmeværnet til en solid klippe midt i stormvejret. En klippe bygget på den folkelige forankring. En klippe, som det helst skal være umuligt at komme uden om, når de sjove opgaver skal placeres.

I Hjemmeværnsledelsen har vi gjort alt, hvad der står i vores magt for at beskytte Hjemmeværnets medlemmer under forligsprocessen sidste år. Nu er det op til hvert enkelt medlem at sørge for at gennemføre den lovpligtige uddannelse, grundlæggende militær efteruddannelse eller hvad I måtte have af hængepartier.

Kort sagt er det bedste, alle kan gøre lige nu at fortsætte, som I plejer. Få styr på jeres uddannelse, og sørg for at nå i mål med de ting, der står i årsprogrammet. Så giver I et væsentligt bidrag til, at vi alle fortsat kan få lov til at gøre en forskel. Til glæde for hele Danmark.

Hjemmeværnsledelsen

Jens Hald

Kommitteret for Hjemmeværnet

Finn Winkler

Chef for Hjemmeværnet

Foto: Ole Friis

HJV MAGASINET

Nr. 3/2013

Ansvarshavende redaktør:

Kasper Brøndum Andersen

Redaktion:

Kasper Brøndum Andersen (DJ)

Tlf.: 72 45 21 58

e-mail: hjk-kom-ik1@mil.dk

Charlotte Baun Senholt (DJ)

Tlf.: 72 45 21 59

e-mail: hjv-magasinet@hjv.dk

Abonnement

– adresseændring:

For ikke-medlemmer skal ændringer meddeles til Charlotte Baun Senholt på hjv-magasinet@hjv.dk. For medlemmer sker det automatisk.

Citat:

Artikler må gerne citeres inden for citatreglerne, når det sker med tydelig angivelse af "HJV magasinet" som kilde samt udgivelsesnummer.

HJV magasinet udkommer fire gange årligt. Oplag: 52.000

Design & Tryk:

Rosendahls-Schultz Grafisk A/S

ISSN: 2245-2079

Adresse:

Hjemmeværnskommandoen,
HJV magasinet
Overgaden oven Vandet 62B
1415 København K

HJV magasinet 4/2013 udkommer omkring 4. december 2013.

Forside: Roskilde Airshow 2013.

Foto: Simon Knudsen

Løb er en livsstil for Henrik

24

I en ny serie går HJV magasinet tæt på eliteidrætsudøvere i Hjemmeværnet. Mød Henrik

Hoffensitz fra Bornholm, der dyrker ekstrem sport på højt plan. Næste udfordring er et løb på 246 kilometer i Grækenlands bagende sol.

Foto: Torben Agger, Photopassion.dk

Foto: Simon Knudsen

Brug dit armbånd

15 Du kan være med til at markere årets frivillighedsdag den 27. september ved at tage armbåndet på, som følger med dette magasin.

Foto: Simon Knudsen

Vært på veteranhjem

40 Naja Karlsen fra Flyverhjemmeværnet er også frivillig vært i Veteranhjemmet i København, hvor veteraner kan få et pusterum og tale med ligesindede.

10 Sidste stop før afrejse til Afghanistan

Det næste halve år skal et hold hjemmeværnsoldater med stor landbrugseksperise støtte genopbygningen i det sydlige Afghanistan. Inden afrejsen var bruttoholdet på Dalum Landbrugsskole i Odense.

Foto: Ole Frits

04 Kort Nyt

TEMA:

16: Reportage fra Airshow

19: Samarbejde med lufthavne

20: Specialiseret uddannelse

27 Succes i Sønderjylland

28 Jens Hald takker af

31 Ny online webshop på vej

32 Livlige dage i Laboe

43 Høj puls på sommerskoler

46 En oberst med meninger

48 Hjemmeværnet i Georgien

50 Mange opgaver på landsstævne

51 Quiz

Hjemmeværnets egen filmkanal

Mange af de øvelser og indsættelser, Hjemmeværnets mange tusinde frivillige deltager i, er rigtig godt materiale til levende billeder. Derfor har Hjemmeværnskommandoen nu oprettet en særlig kanal på filmtjenesten YouTube, hvor der løbende vil blive lagt film ud.

Du finder den på internettet på adressen youtube.com/HJVFilmkanal

Ud over de aktuelle reklamefilm for Hjemmeværnet kan du se film om:

- Hjemmeværnets deltagelse i årets enorme Golden Coyote-øvelse i South Dakota, USA.
- Opgaver og fritid for de sidste bevogtningsskninger i Kosovo.

Hjemmeværnssoldat omkommet under tjeneste

Ved en tragisk ulykke mistede et medlem af Hjemmeværnet livet i forbindelse med motionsløbet DHL-stafetten i Aarhus 22. august, hvor han regulerede trafik. Uvist af hvilke årsager trådte den frivillige soldat, som var forsyningshjælper i Politikompagni Aarhus, ud foran en ambulance under udrykning. Det indsatte personel fik aftenen igennem krise- og kammerathjælp, og Hjemmeværnsledelsen udtrykte umiddelbart efter stor sorg over tabet:

”Vi er dybt rystede over det, der er sket, og vores tanker går til familien og de pårørende. Ulykken skete, mens hjemmeværnssoldaten frivilligt var i færd med at udføre en samfundsnyttig opgave, hvilket kun gør det endnu mere tragisk, idet de frivillige i Hjemmeværnet hver dag stiller op for at gøre en forskel for det danske samfund.”

Præcisering af regler for fradrag af dagpenge m.v.

I HJV magasinet nr. 2 bragte vi en kort artikel med titlen ”Styr på reglerne for rådighedsvederlag”, hvor det anføres, at ”Således er hjemmeværnets myndigheder nu klædt på til at kunne føre deres eventuelle sager i forhold til respektive a-kasser.”

Der er tale om en fejl i teksten, idet der skulle have stået, at myndighederne er in-formeret, så medlemmerne kan få styr på gældende regler og dermed selv kan føre deres sager. Ordlyden her i HJV magasinet kan give opfattelsen af, at myndighederne har et ansvar for at føre de berørte frivilliges sager. Hjemmeværnskommandoen slår fast, at dette ikke er tilfældet.

Hensigten med orienteringsskrivelsen har hele tiden været at klæde de berørte frivil-

lige medlemmer af Hjemmeværnet på til at kunne føre deres sager i forhold til respektive A-kasser.

Såfremt en frivillig har et konkret behov, vil den nærmeste foresatte myndighed eventuelt kunne udstede en bekræftelse på, at vedkommende modtager et rådighedsvederlag (begrundelsen herfor), samt at rådighedsvederlaget ikke er behæftet med en arbejdsforpligtelse.

Hjemmeværnskommandoen har også orienteret sine myndigheder om reglerne i et brev af 13. marts 2013. Find eventuelt også Vejledning til bekendtgørelse om fradrag i arbejdsløshedsdagpenge mv. på retsinformation.dk (Bekendtgørelse nr. 1344 af 11. december 2009).

Kampagnetid

I denne tid kører Hjemmeværnets landsdækkende efterårskampagne for fuld skrue. Så hvis du tænder for fjernsynet på en af de landsdækkende kanaler – og bliver hængende i reklamepauserne – vil du kunne se den flotte og meget roste rekrutteringsfilm fra de seneste kampagneperioder i en opdateret udgave. Den vises fra 16. september til 6. oktober, hvor der også vil være tryk på reklamerne i bybilledet samt annoncer på internettet med en mere taktisk måde at ramme potentielle nye medlemmer. Som altid kan du finde oversigten over de steder, reklamerne optræder, på Informationsforum på HJV.DK (kræver login).

Ny forsvarsminister

Fredag den 9. august fik Danmark en ny forsvarsminister. Nicolai Wammen (S) er ny på posten og erstatter partifællen Nick Hækkerup, som er blevet Handels- og Europaminister. Den nye forsvarsminister er født i Aarhus i 1971, og han har i sin lange politiske karriere blandt andet været borgmester i Smilets By.

Nicolai Wammen
Foto: Steen Brogaard

Hjemmeværnet spillede op for statsministeren

”Det er nogle fantastiske omgivelser, og der er masser af publikum at spille for,” sagde chefdirigent Henrik Næser til HJV.DK efter koncerten på Ejer Bavnehøj.

Hektisk weekend i Jylland

Den sidste weekend i juli bød på hele to store indsættelser forskellige steder i Jylland. I Hjortshøj nord for Aarhus forlod en 79-årig dement kvinde sit plejehjem, og i flere døgn støttede et stort antal hjemmeværnssoldater politiet i eftersøgningen.

Da indsatsen kulminerede et par dage efter kvindens forsvinden, var 60 lokale hjemmeværnsfolk indsat, primært fra Politihjemmeværnskompagni Aarhus men med god støtte fra både Politihjemmeværnskompagni Randers og Hjemmeværnskompagni Djursland. Det lykkedes desværre ikke at finde kvinden i live.

Samtidig, længere mod nordvest, udbrød der brand i Klosterhede Plantage ved Struer. Hele plantagen blev afspærret, og Politiet bad Hjemmeværnet om støtte. Kort tid efter stod ti mand fra Hjemmeværnskompagni Klosterheden klar.

Så mens brandvæsenet fra både Lemvig, Holstebro og Struer samt Beredskabsstyrelsen knoklede med at få styr på flammerne, sørgede de frivillige hjemmeværnssoldater for, at vejene ind til Klosterhede Plantage var afspærret. Det lykkedes brandfolkene at begrænse omfanget af branden i plantagen, der er Danmarks tredjestørste skovområde.

Flere end 60 Hjemmeværnssoldater deltog dag og nat i eftersøgningen af en forsvundet dement kvinde i Hjortshøj og Lystrup. Foto: HD Østjylland

Hjemmeværnets musikkorps fra Aarhus var bogstaveligt talt på toppen, da de i slutningen af august spillede ved det traditionsrige folkemøde ved Genforeningstårnet på Ejer Bavnehøj, et af Danmarks højeste punkter. Hver sommer mødes lokale og tilrejsende med nogle af landets toppolitikere. Det hele krydres med masser af underholdning, dans og musik.

I år skød Hjemmeværnets musikkorps folkemødet i gang med en halv times koncert. De cirka 400 fremmødte nød de klassiske toner, hvorefter der var folkedans og sang på programmet, inden hovedtaleren, statsminister Helle Thorning-Schmidt, holdt tale.

Følg med i feltøvelserne på HJV.DK

Når du trænger til at blive opdateret på, hvad der sker i Hjemmeværnet, så er HJV.DK altid kun et klik væk. I den kommende tid kan du blandt andet læse om to store feltøvelser. Totalforsvarsregion Nord- og Midtjylland afholder øvelse i store dele af den store region i perioden 27.-29. september, og weekenden efter, i dagene 4.-6.oktober, er det så Totalforsvarsregion Fyn, Syd- og Sønderjylland, der sørger for gang i den ved feltøvelsen Golden Griffin.

5 gode grunde

– til at anvende det nye mailsystem

“Der er rigtig mange fordele ved det!” Tydeligere kan det vist ikke siges. Ordene stammer fra Søren Munck, oversergent og IT-officer ved Hjemmeværnsdistrikt Midt- og Vestjylland. Og det, han taler om, er Hjemmeværnets nye mailsystem, som er baseret på Microsoft Exchange. Her får du en række af de væsentligste fordele ved det nye system. Find flere gode grunde til at skifte på HJV.DK eller hos din IT-befalingsmand.

- 1 Shared mailbox – eller på dansk “delt postkasse”. Det vil sige, at flere kan læse den samme mail.

- 2 Deling af kalender – så for eksempel din gruppe eller din delingsfører kan se begivenheder, eller så du kan tilmelde dig aktiviteter via en andens kalender.
- 3 Mobile muligheder – tjek mail via tablets, mobiltelefoner og alle slags styresystemer på PC og Mac.
- 4 Funktionsmails – så postkasserne til og med delingsfører nu knytter sig til en funktion frem for en person. Det betyder, at man aldrig behøver at opdatere maillister eller bekymre sig om, hvorvidt ens mail nu også når frem til den, der skulle have den.
- 5 Automatisk videresending – så du nu kan være sikker på, at mails sendt fra mil-adresser når frem. Det har ikke altid fungeret med det gamle mailsystem.

Alle øjne var rettet mod havoverfladen i søgeområdet. Foto: Peter Bærentzen

Mand over bord

Søværnet sendte bud efter hele tre fartøjer fra Marinehjemmeværnet, da en mand faldt over bord fra en mindre sejlbåd syd for Anholt i slutningen af august.

I første omgang sejlede fartøjsfører løjtnant Peter Bærentzen og en besætning på fem mand og tre kvinder til området om bord på MHV 905 Askø.

To mand havde været ude at sejle i en mindre sejlbåd syd for Anholt, da den ene

faldt over bord. Manden i båden kunne ikke få fat på ham, så han tilkaldte hjælp.

Manden, som var faldet i vandet, var iført redningsvest, og Søværnet regnede med, at det var en let overstået redningsaktion. Men det blev hurtigt nødvendigt med flere friske kræfter. Søværnets patruljefartøj Diana styrede eftersøgningen og fik assistance fra redningsstationerne på Anholt og ved Grenå samt fra et fiskeriin-

spektionsskib. Samtidig af søgte en redningshelikopter området.

Eftersøgningen blev hen ad aftenen styrket med yderligere to marinehjemmeværnsfartøjer, MHV 851 Sabotøren og MHV 908 Brigaden.

Efter 11 timers eftersøgning måtte Søværnet dog indstille operationen uden at have fundet manden.

10.000 gæster til Totalforsvarets Dag

Hjemmeværnet var med på Totalforsvarets Dag i København, der trak rigtig mange besøgende.

Foto: Peter Rold Jensen

Omkring 10.000 gæster lagde vejen forbi Totalforsvarets Dag i København sidst i august. Vejret var med Totalforsvarsregion Sjælland, som er arrangør af den årligt tilbagevendende begivenhed. Aktørerne tæller blandt andet Hjemmeværnet, Forsvaret, Beredskabsstyrelsen, Politiet, Falck og Københavns Brandvæsen. Alle viste materiel og evner frem for publikum på Nordre Toldbod.

Der var meget at se på – og ikke mindst prøve. Årets tema var vand, og især Marinehjemmeværnets fartøjer og en redningsaktion ved Flyvevåbnets redningshelikopter EH 101 var de store trækplastre.

Bombetrusler på Bornholm

En e-mail med trusler mod Danske Banks filialer i Rønne og Nexø fik midt i juli Politiet og Hjemmeværnet til at svede ekstra i sommervarmen.

Øens politikompagni blev bedt om at assistere med afspærring, og de fik hjælp af frivillige fra en række af de øvrige hjemmевærnskompagnier på Bornholm. Bankerne blev undersøgt med hjælp fra Rigspolitiets særligt trænedede bombehunde, som dog ikke fandt tegn på sprængstoffer.

Bedst som undersøgelserne var afsluttet, modtog SAS Radisson Blu Hotel Fredensborg i Rønne også en trussel. Den var ligeledes falsk, men en del af personalet fra Hjemmeværnet fik lidt ekstra at lave. Rigspolitiets hunde undersøgte hotellet, og politiet kunne herefter ophæve afspærringen og lade feriegæsterne vende tilbage.

Nyt IT-system er robust

Hjemmeværnets nye internetbaserede administrationssystem, HJV.DK version 2, er sundt og robust. Det viser en ny teknisk analyse, som revisions- og rådgivningsfirmaet Deloitte har gennemført.

Udviklingen har været ramt af forsinkelser. Opgaven har nemlig vist sig at være mere kompliceret, end leverandøren ProActive havde forventet, blandt andet fordi det nye system skal fungere sammen med en række af Forsvarets IT-løsninger.

Men nu er projektet på ret kurs, og den tekniske analyse bekræfter det positive indtryk, som Hjemmeværnskommandoen og landsrådet har fået. Desuden konkluderer Deloitte, at prisen for HJV.DK version 2 er i underkanten af prisen på lignende projekter.

Udviklingsarbejdet på systemet forventes helt afsluttet i 2014, så det kan tages i brug af Hjemmeværnet fra begyndelsen af 2015.

Få indflydelse

– deltag i rådsarbejdet

Vil du gerne være med til at præge fremtidens hjemmeværn?

Så er det nu, du skal stille op og arbejde for at blive valgt til Hjemmeværnets rådsorganisation.

Der findes råd på alle niveauer: underafdelingsråd, distriktsråd, regionsråd, værnsgrensråd og landsråd. Sidstnævnte ledes af tre ligestillede formænd fra hver sin værnsgren, så hele vejen op igennem systemet er der sikret indflydelse til alle farver og funktioner.

I underafdelingsrådene behandles sager med direkte indflydelse på hverdagen for de frivillige medlemmer, mens der i toppen af pyramiden er et mere langsigtet strategisk fokus.

Formålet med rådsarbejdet på alle niveauer er at sikre medindflydelse for frivillige medlemmer samt at udbygge samarbejdet mellem de enkelte hjemmевærnsgrene og mellem frivillige medlemmer og ansat personel.

I sidste ende er landsrådet direkte rådgivende over for Hjemmeværnsledelsen.

En ny periode med valg for en to-årig periode er netop indledt. I første omgang drejer det sig om et valg til underafdelingsrådene.

De finder sted som direkte valg blandt samtlige aktive medlemmer af underafdelingen, idet alle medlemmer i underafdelingen har stemmeret.

Har du lyst, og bliver du valgt, får du også et kursus i rådsarbejde. Dermed bliver du rustet til på bedst mulig måde at præge Hjemmeværnets overordnede planlægning og udvikling.

MØDER OG VALG

- Alle råd samles to gange årligt efter en fast cyklus, som kan ses på HJV.DK under "For medlemmer" (kræver login).
- Inden underafdelingsrådene samles i november i ulige år, skal der være gennemført valg til disse.
- Der afholdes valg ved distriktsrådene til regionsråd og værnsgrensrådene i januar i lige år.
- Der afholdes valg ved regionsråd og værnsgrensråd til landsrådet i februar i lige år.
- Valg til det frivillige formandskab i Hjemmeværnets landsråd foregår ved landsrådet i maj i lige år.

Jernfysik i Hjemmeværnet

Hjemmeværnet var solidt repræsenteret ved det store triatlon-arrangement KMD Ironman i København i august. Politikompagnerne hjalp med at regulere trafikken, en del af ruten var prydet med gigantiske reklamer for Hjemmeværnets indsats under løbet, og et hold på ni deltagere fra Hjemmeværnet stillede selv op i den hårde konkurrence.

10-15 timer om ugen har de løbet, svømmet og cyklet siden februar. Både alene og sammen ved fællestæninger. Målet var naturligvis at gennemføre de 3,8 km svømning, 180 km cykling og 42 km løb – og dermed blive "ironman". Men der var også et håb om at kunne konfrontere nogle af de fordomme, som publikum langs ruten kunne have om Hjemmeværnet.

Hjemmeværnets bruttotrup til årets ironman-konkurrence. Ni stillede op 18. august, syv gennemførte.

De to kvinder og syv mænd kom fra både bevogtningskompagnier, politihjemmевærnskompagnier, patruljedelinger og stabsfunktioner på Sjælland.

Navnenyt

Har får du et udpluk af den seneste tids udskiftninger på centrale poster i Hjemmeværnet:

Bernt Buchwald

Flyverhjemmeværnet har fået ny øverste chef. **Oberst Bernt Buchwald Christiansen** afløste 1. september den nu pensionerede Søren Møller Poulsen – også kendt som POM – som chef for Flyverhjemmeværnet og Hjemmeværnskommandoens Driftsstøttedivision. Bernt Buchwald kommer fra en stilling som chef for Expeditionary Air Staff.

Tonni Schumann

Totalforsvarsregion Sjælland har også været gennem en større udskiftning i løbet af sommeren. Den hidtidige regionschef, oberst Frank Lissner, er nu afløst af **oberstløjtnant Tonni Schumann**. Han er fungerende chef, indtil der er fundet en permanent løsning. Han forlader dermed midlertidigt Hærhjemmeværnsdistrikt Sydsjælland og Lolland-Falster. Her varetages chefvirket i perioden af major Kenneth Goos. Endelig skal det nævnes, at også stabschefen ved Totalforsvarsregion Sjælland er ny. Oberstløjtnant Bjarne Bladt Hansen har afløst oberstløjtnant Jens Christian Juul, der gik på pension 1. juni.

Hjemmeværnskompagni Skagen fik ny chef 7. august. Ole Lykke Henriksen har sagt farvel til chefvirket – men bliver i kompagniet. Ny chef er Lars Højrup Jakobsen, som tidligere har bestridt funktionen som rekrutteringsofficer.

Politikompagni Køge fik ny chef 1. juli. 30-årige Tabita Hansen, som til daglig er ansat som premierløjtnant og operations- og uddannelsesofficer ved Hærhjemmeværnsdistrikt Midt- og Vestsjælland, har taget over efter Freddy H.O. Jensen.

Hjemmeværn som kunst

Det moderne hjemmeværn er motivet for en serie nye oliemalerier, som Hjemmeværnet har bedt kunstneren Mathilde Fenger om at skabe. Derfor rejser hun for tiden rundt og besøger Hjemmeværnets forskellige værnsgrene og møder en lang række frivillige og ansatte i deres funktioner. Med sig har hun sit kamera, så hun kan forevige en række motiver, der kan ende med at blive forlæg for en serie på cirka 12 malerier, som ventes færdige i slutningen af 2014.

”Jeg glæder mig vanvittigt meget til at møde de frivillige soldater, som jo er båret af et kæmpe engagement. Jeg er utrolig nysgerrig efter at høre deres personlige historie og se det seriøse arbejde, de udfører i deres fritid. Så jeg betragter projektet som en gave for mig,” siger Mathilde Fenger.

Med malerierne vil Mathilde Fenger fastholde nutidens Hjemmeværn. Det

vil primært være gennem motiver fra hverdagen med uddannelse og indsættelser i Danmark, men også Hjemmeværnets nu afsluttede opgave med bevogtning i Kosovo, som Mathilde Fenger besøgte i foråret, vil blive skildret.

Malerierne er i første omgang tænkt som en vandrestilling og senere som en mere permanent del af udsmykningen af Hjemmeværnets domiciler. Midlerne til kunstprojektet er bevilget af Forsvarets Bygnings- og Etablismentstjeneste.

Kunstneren Mathilde Fenger var til airshow i Roskilde i august for at finde inspiration til en række malerier, hvor hun skal skildre det moderne Hjemmeværn.

Foto: Simon Knudsen

Masser af musik i Sønderjylland

Gæsterne ved Herregårdskoncerten i Søgårdlejren fik en musikalsk oplevelse med danske klassikere, internationale hits og traditionel dansk marchmusik. Foto: Nina Villadsen

Sommeren igennem er sønderjyderne blevet forkælet med musikalske lækkerier flere gange. Sønderjysk Tattoo i begyndelsen af juli foregik traditionen tro ved Brundlund Slot, og der var i år deltagere fra Polen, Estland, Holland, Sverige, Norge og selvfølgelig Danmark.

Hjemmeværnet sørgede for en stor del af det store arbejde med at få logistikken til at spille, og leverede derudover førstehjælp, forbindelsesofficerer og ikke mindst to kanonhold til at skyde dansk løsen.

I slutningen af august lagde Søgårdlejren plæne til den traditionelle Herregårdskoncert. Hjemmeværnets Musikkorps Syd med Kor a la Carte og solister var på pletten for 11. gang og henrykkede igen i år det trofaste publikum. Blandt gæsterne var Grev Ingolf og Grevinde Susi, Chefen for Hjemmeværnet, generalmajor Finn Winkler og 50 repræsentanter for virksomhederne i Interforce Region Syddanmark.

Lovens lange arm til søs

Hver fjerde havde enten glemt sikkerhedsvesten eller havde rod med papirerne, da Nordsjællands Politi gennemførte kontrol på Øresund i begyndelsen af august sammen med Marinehjemmeværnet.

Kontrollen var blot en af mange i de danske farvande i løbet af sommeren, og denne gang var det strækningen mellem Svanemøllebugten og Nivå, der var i fokus.

I alt 23 sejlere blev kontrolleret, og seks af dem fik bøder for enten manglende redningsudstyr eller manglende speedbåds-certifikat. Der blev givet bøder for mellem 600 og 3.000 kroner. Derudover fik et ukendt antal brugere af vandscooter og jetski en henstilling om ikke at sejle inden for 300 meter fra kysten.

Nordsjællands Politi gennemførte kontrollen sammen med Marinehjemmeværnet fra Skovshoved med fartøjet MHV 809 Antares som base.

Stærk uddannelse på udebane

”Der er et meget stort uddannelsesmæssigt udbytte for Hjemmeværnet i denne øvelse, der har til formål at uddanne og træne dansk personel i en multinational ramme, på både enheds- og enkeltmands-niveau.”

Sådan lyder vurderingen fra Chefen for Hjemmeværnet, generalmajor Finn Winkler, af deltagelsen i Golden Coyote i den amerikanske stat South Dakota.

I løbet af de tre ugers øvelse deltager der hvert år cirka 3.500 soldater. De seneste to gange inklusive en deling af frivillige hjemmeværnssoldater, som får både skærpede kompetencer og en masse oplevelser med hjem.

Det danske bidrag var i år opstillet og uddannet af Totalforsvarsregion Sjælland og bestod af 34 frivillige soldater samt en række stabsofficerer og presseofficerer. Desuden deltog Hæren med en deling fra Ingeniørregimentet.

Næste år er det Totalforsvarsregion Nord- og Midtjylland, der af Hjemmeværnskommandoen har fået til opgave at opstille og uddanne personel til denne udveksling med South Dakota National Guard.

Hjemmeværnet nomineret til pris

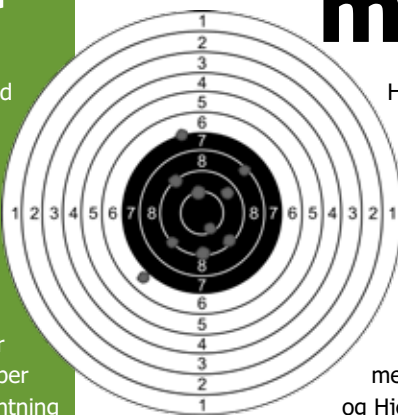
Hjemmeværnets samarbejde med organisationen ”Stop Spild af Mad” er blevet nomineret til ”Årets partnerskab” af Københavns Kommune. Projektet bestod i at bringe mad ud til københavnske herberger og kvindehjem kort før juleaften i 2012.

28 frivillige hjemmeværnssoldater og to ansatte løste i løbet af december 2012 forskellige opgaver som afhentning af mad hos sponsorer, ompakning på et lager samt transport af de store mængder mad til hovedstadens herberger.

”Jeg glæder mig over nomineringen og er stolt af, at Hjemmeværnets frivillige soldater stillede sig til rådighed for en anden frivillig organisation i en god sags tjeneste,” siger Den Kommitterede for Hjemmeværnet, Jens Hald.

Prisen for Årets Partnerskab uddeles ved fejringen af Frivillighedens Dag fredag den 27. september i København, hvor der også uddeles priser i tre andre kategorier. Du kan læse mere om dagen på side 15.

HJV-soldater i medaljeregnskab

Hjemmeværnssoldaterne på de militære landshold i skydning leverede en imponerende indsats, da der midt på sommeren blev afviklet nordiske militære mesterskaber i Sverige.

Jan Truelsson blev nordisk mester i militær hurtigskydning med pistol, og fik samtidig en personlig rekord på 586. Også damepistolholdet med Sarah Madsen fra Hjemmeværnskompagni Odense Havn var godt skydende og vandt to nordiske mesterskaber, to sølvmedaljer og to bronzemedaljer.

Den danske delegation, som også hentede en række andre medaljer hjem til Danmark – talte 20 skytter fra både Forsvaret og Hjemmeværnet.

Politisk spil om ny kommitteret

Da redaktionen sluttede for dette magasin i slutningen af august, var der godt gang i rygterne om, hvem der kandiderede til at blive Jens Halds afløser som kommitteret for Hjemmeværnet. Der var dog ingen afklaring på daværende tidspunkt. Når den nye kommitterede er udpeget, vil du naturligvis kunne finde nyheden og en præsentation af vedkommende på HJV.DK.

Læs også interviewet med Jens Hald i dette magasin.

Vidste du...

...at flagdagen 5. september, hvor Danmarks udsendte soldater fejres, har sin egen portal på internettet? Klik ind på forsvaret.dk, find genvejen til flagdagen, og se billeder og reportager fra festdagen, hvor også veteraner fra Hjemmeværnet deltog.

Hjemmeværnet skal støtte afghansk landbrug

Det næste halve år skal et lille håndplukket hjemmeværnshold med landbrugsekspertise bidrage til at udvikle landbrugssektoren i det sydlige Afghanistan.

AF CHARLOTTE BAUN SENHOLT

I Afghanistan høstes der ved hjælp af kornsegl, og landbrugsmaskiner er et sjældent syn. Foto: Niels Erik Jespersen, Dalum Landbrugsskole

Danmarks krigsindsats i Afghanistan er slut, og Danmark har trukket de fleste af sine soldater hjem. De kommende år er fokus rettet mod at støtte det krigshærgede land med at komme på fode igen for at skabe bedre vilkår for landets indbyggere, der hovedsagligt ernærer sig som landmænd.

Den mission er udgangspunktet for en fem mand stor enhed fra Hjemmeværnet, der her i september er rejst til Afghanistan. Nærmere bestemt til Lashkar Gah-lejren i Helmand-provinsen, hvor de tilslutter sig en amerikansk enhed, et såkaldt Agribusiness Development

Team (ADT).

Denne enhed fra US National Guard Nebraska arbejder på at udvikle og styrke det afghanske landbrug, så de lokale landmænd får mere ud af deres produktion. Det er der store potentialer i. For efter mere end 30 års krig er landbruget meget tilbagestående.

Frugtbart land

Holdet fra Hjemmeværnet tæller major og projektofficer, Christian E. B. Michélsen fra Hjemmeværnets Kapacitetsopbygningscenter, kompagnichef Ib Spanggaard, menig Ma-

ria Agerholm Thomsen, menig Jimmi Schultz samt tolken, premierløjtnant Marie Windkilde, der deles om tolkeopgaven med kollegaen, premierløjtnant Kenneth Nørgaard.

Holdet vil under udsendelsen få støtte og back-up af lærer og international koordinator Niels Erik Jespersen fra Dalum Landbrugsskole i Odense. Han var i 2011 i Afghanistan sammen med repræsentanter også fra Hjemmeværnet, hvor man undersøgte mulighederne for et dansk ADT-bidrag til støtte for netop landbruget.

"Du kan dyrke jorden året rundt i Afghanistan, der faktisk er meget frodigt. Det handler om at tilføre afghanerne viden og sætte gang i en positiv proces, så der kan skabes mere værdi i deres landbrugssektor," forklarer Niels Erik Jespersen.

Som eksempel på forbedringer nævner han en mere hygiejnisk opbevaring af grøntsager, så holdbarheden forlænges, og produkterne kan afsættes over en længere periode. Fælles salg og fælles opbevaring af produkterne vil også øge væksten, som er hårdt tiltrængt.

"Et muligt marked for deres produkter er Dubai, som ligger mindre end to timers flyvning væk fra Helmand," siger Niels Erik Jespersen, der også ser projektet som løftestang for nye muligheder for såvel dansk landbrug som for Dalum Landbrugsskole.

Det er første gang, en amerikansk ADT-

enhed integrerer en enhed fra et andet land i deres arbejde på en international mission. Hjemmeværnssoldaterne er da også håndplukkede til opgaven og kommer med hver deres solide landbrugsfaglige ekspertise.

Pionerprojekt

"Det er utroligt spændende at være med til at få et pionerprojekt sat på skinner. Det er et kæmpe skulderklap både til Hjemmeværnet som organisation og til dansk landbrug. Hvis vi med vores bidrag kan gøre hverdagen for afghanerne bare en lille smule bedre, så er jeg glad," fortæller projektofficer og leder af enheden, Christian Michélsen, til HJV magasinet, som besøgte holdet på Dalum Landbrugsskole inden afrejsen til Afghanistan. To andre kvalificerede hjemmeværnssoldater, Lennart Søby og Jan Sohn, har deltaget i uddannelsesforløbet op til udsendelsen, så de også kan sendes ud for eksempel i forbindelse med orlov.

På Dalum Landbrugsskole fik hjemmeværnssoldaterne opdateret deres viden om landbrugsforholdene i Afghanistan. De besøgte også et par bedrifter på Fyn for at se eksempler på produktion og afsætning af grøntsager og kyllinger, som er grundlaget i den daglige husholdning i det meste af Afghanistan. Inden afrejsen til Afghanistan finpudsede holdet de militære færdigheder

på missionsorienteret uddannelse i Christiansminde i Nordsjælland. For det er stadig et krise- og konfliktområde, enheden skal operere i.

"Vi skal kunne forsvare os selv. Men sikkerheden er lagt i hænderne på de amerikanske og britiske tropper, som vi er sammen med. De vil støtte os, hvis vi skal uden for lejren. De fleste møder med vores afghanske samarbejdspartnere vil dog foregå i lejren," forklarer Christian Michélsen.

Aktiv bidragyder

For Chefen for Hjemmeværnet, generalmajor Finn Winkler, er udsendelsen af enheden kulminationen på en lang proces, hvor Hjemmeværnet har undersøgt mulighederne for, hvordan man kan bringe hjemmeværnssoldaternes unikke kompetencer i spil i forhold til at støtte den civile genopbygning internationalt. Og hvordan man bedst muligt forbereder og uddanner netop den type enheder.

"Vi får med projektet værdifuld viden, så vi er rustede til fortsat at være en aktiv bidragyder til såvel civil som militær kapacitetsopbygning også internationalt," fastslår Finn Winkler.

Hjemmeværnets bruttohold inden afrejsen til Afghanistan.

Forrest tv. ses projektofficer, major Christian E. B. Michélsen, hjemmeværnssoldaterne Lennart Søby, Maria A. Thomsen, Jan Sohn og Ib Spanggaard samt tolken Kenneth Nørgaard. Bagerst tv. står lærer Niels Erik Jespersen fra Dalum Landbrugsskole, Jimmi Schultz fra Hjemmeværnet og tolken Marie Windkilde. Foto: Ole Friis.

Helt naturligt at hjælpe

Hjemmeværnssoldaterne Ib Spanggaard, Maria Agerholm Thomsen og Jimmi Schultz er klar til at øse ud af deres viden for at forbedre vilkårene for afghansk landbrug

Inden afrejsen til Afghanistan besøgte Hjemmeværnsholdet en økologisk grøntsagsavler på Fyn for at høre om afsætning og produktion af grøntsager. Foto: Niels Erik Jespersen, Dalum Landbrugsskole.

AF CHARLOTTE BAUN SENHOLT
FOTO: OLE FRIIS

Et brændende ønske om at gøre en forskel og hjælpe andre mennesker til et bedre liv er udgangspunktet for tre hjemmeværnssoldater, der netop er blevet udsendt til Afghanistan for at støtte genopbygningen af landbruget sammen med en amerikansk enhed.

“Hvis jeg kan få bare én afghansk bonde til at udskifte kornsække med ståltønder til opbevaring af afgrøder, så er det en succes. I sække er der langt større risiko for, at korn mugner eller bliver spist af mus,” siger den 51-årige menig Jimmi Schultz fra Flyverhjemmeværnet. Han er tidligere landmand i Sønderjylland og arbejder i dag som materielforvalter på Flyvestation Skrydstrup. Hans kompetencer er netop viden om, hvordan man kan skabe mere værdi i sin produktion.

Også kompagnichef Ib Spanggaard fra Hjemmeværnsskole Ballerup glæder sig meget til projektet, selv om han i over et halvt år skal undvære familien, der tæller kone og tre børn på 22, 19 og 16 år.

“Som hjemmeværnssoldat er du udstyret med et mindset om, at du gerne vil bidrage til en positiv udvikling af et samfund og hjælpe andre. For mig er det samtidig fedt at være en del af et pionerprojekt og vise, at hjemmeværnssoldaters civile kvalifikationer også kan anvendes internationalt til at skabe fred og sikkerhed i et samfund,” siger Ib Spanggaard, der ikke tidligere har været udsendt på international mission og går ydmygt til opgaven.

Han har 20 års erfaring fra Fødevareministeriet, hvor han har beskæftiget sig med planlægning, budgettering og it-systemer til støtteordninger inden for landbruget. Han har i karrieren også besøgt mange bedrifter, så han føler sig godt rustet til opgaven under fremmede himmelstrøg.

Udsendt to gange før

For den 32-årige uddannede landmand og jordbrugsteknolog med speciale i kvæg, Maria Thomsen fra Flyverhjemmeværnet, er det helt naturligt igen at drage udenlands for at gøre en forskel. Hun har tidligere været udsendt både i Afghanistan og Kosovo med Hjemme-

Menig Jimmi Schultz fra Hjemmeværn-
eskadrille 284 Skrydstrup.

Menig Maria AgerholmThomsen fra Hjem-
meværn-eskadrille 261 Skive.

Kompagnichef Ib Spanggaard fra Hjemme-
værn-kompagni Ballerup.

// Hvis jeg kan få bare én afghansk bonde til at udskifte kornsække med ståltønder til opbevaring af afgrøder, så er det en succes."

Jimmi Schultz,
hjemmeværnssoldat og
uddannet landmand

værnets bevogningsdelinger. Og er der ting Marias hjerte banker for, så er det netop landbrug og Hjemmeværnet.

"Jeg glæder mig meget til at være med til at undersøge mulighederne for, om vi for eksempel kan få etableret en eller anden form for kyllingeproduktion og lære afghanerne om husdyrhold," siger Maria Thomsen.

Hun har fra sin hidtidige karriere bred undervisningserfaring inden for landbrug og har været med til at fremstille let tilgængeligt undervisningsmateriale med billeder, der viser, hvordan man for eksempel skal opdrætte sine høns. I et land med stor analfabetisme er den type lærebøger efterspurgt.

"Jeg er da godt klart over, at vi skal tage et skridt ad gangen. Det vigtigste bliver at finde motivationen frem hos afghanerne, så de selv tror på det og kan se fornuften i at styrke deres eget landbrug. Men der er dælm lang vej," siger Maria med et smil.

Genopbygning i Afghanistan

Agribusiness Development Team

Agribusiness Development Team (ADT) er en amerikansk konstruktion. Der er tale om en militær enhed bestående af soldater primært fra US National Guard, som også har en landbrugsfaglig baggrund. Kombinationen af militære og civile kompetencer gør enheden unik og betyder, at ADT-enheder kan operere i krise- og konfliktområder, hvor det kan være for farligt for NGO'er – Non Governmental Organizations som eksempelvis Røde Kors – at færdes.

Hjemmeværnet bidrager aktuelt med en enhed på fem personer, der fra september 2013 og seks måneder frem bliver tilknyttet en amerikansk ADT-enhed på 12 mand i Lashkar Gah i Helmand-provinsen.

Helmand-planen

Hjemmeværnets bidrag sker inden for rammerne af Helmand-planen 2013-2014, der lægger op til, at den danske indsats i Afghanistan nu i højere grad koncentrerer sig om at støtte den civile genopbygning i landet, der har været i krig i over 30 år. Det danske ADT-bidrag er opstillet efter en konkret anmodning fra amerikanerne.

De næste fem år øges Danmarks udviklingsbistand til Afghanistan således, at der i gennemsnit udbetales 530 millioner kroner årligt, heraf går cirka 16 % til at skabe job i landbrugssektoren. Læs mere på: dkiafghanistan.um.dk/ eller på Forsvarsministeriets hjemmeside: www.fm.dk

Landbrug

Hovedparten af afghanerne bor på landet og lever af landbrug, som efter danske forhold er meget gammeldags. Nogle af de vigtigste afgrøder er hvede, majs, byg, ris og bælgfrugter. Derudover dyrkes der druer, mandler, nødder og æbler.

Desuden er der en omfattende illegal produktion af opium, som den afghanske regering ifølge planen selv skal bekæmpe.

Nyt liv til Hjemmeværnsmuseet

AF THOMAS BRUNSTRØM
FOTO: PREBEN T. LAURIDSEN

En ny udstilling har givet Hjemmeværnsmuseet i Frøslevlejren en forrygende sommer. Så den stolte 25-års jubilær ser frem til endnu flere besøgende efter at have genopfundet sig selv.

Det kan virke drastisk med en ansigtsløftning i en alder af blot 25 år. Men når der er tale om et museum, der har et kvart århundrede på bagen, har det vist sig at være en rigtig god idé.

Hjemmeværnsmuseet i Frøslevlejren i Padborg slog dørene op for første gang i 1988 med det formål at vise det frivillige forsvars historie. Hidtil har museet været bygget op omkring fire epoker: 40'erne med Hjemmeværnets oprettelse, 50'erne med velstand og fremgang, 60'erne, 70'erne og 80'erne med den kolde krig og endelig 90'erne og fremtiden.

Mange af de udstillede genstande er kommet museet i hænde via familier til afdøde hjemmeværnssoldater, der har tømt lofts-kamre og kælderrum, og dele af udstillingen var en smule tilfældig, som formanden for museet, Preben T. Lauridsen, udtrykker det.

Men det er slut nu. "Vi har ryddet museumslokalerne fuldstændigt, fjernet alle indre vægge og renoveret det hele," fortæller Preben T. Lauridsen.

Mange nye effekter

I det store lyse rum kan man nu opleve 11 forskellige positioner med hvert sit tema. Blandt andet Hjemmeværnets historie fortalt gennem tre generationers uniform og udrustning. Fra en hjemmeværnssoldat med Preben Lauridsens ord "lidt primitive" udstyr fra 1957 over en hjemmeværnssoldat i komplet udrustning anno 1987 til det moderne udstyr, vi kender fra 2013.

Chef for Totalforsvarsregion Midt- og Nordjylland, oberst Mogens Bech, holdt tale ved åbningen af Hjemmeværnsmuseet.

Der er også et tema om Hærhjemmeværnet, Marinehjemmeværnet og Flyverhjemmeværnet, hvor man blandt andet kan se (men dog ikke afprøve) en 20 mm maskinkanon fra Marinehjemmeværnet og et luftmeldetårn fra Flyverhjemmeværnet. Også kvindekorpserne, musikorpserne og Hjemmeværnets rolle under den kolde krig er der blevet plads til.

Masser af gæster

Ud over de udstillede genstande råder Hjemmeværnsmuseet også over en filmsektion med over 2.000 titler fra Forsvarets Filmtjeneste og en masse materiale om Den Danske Brigade under 2. Verdenskrig.

Den officielle åbning fandt sted i juni, og her fik museets leder gennem 25 år, Jens Lauritzen, også Hjemmeværnets 50 års-tegn. Tilsyneladende har renoveringen båret frugt. I hvert fald har kustoderne fået sved på panden i løbet af sommeren.

"Vi har oplevet en gevaldig stigning i besøgstallene siden genåbningen. Det kom lidt bag på os. Når solen skinner, plejer folk at rende på stranden, men vi har haft omkring 1.200 besøgende om ugen på trods af det gode vejr. Det er ikke så ringe endda, som vi siger på jysk," påpeger Preben T. Lauridsen.

På Hjemmeværnsmuseet kan man blandt andet få et indblik i datidens uniformer.

Støt dit museum

Hjemmeværnsmuseet er 100 procent privat finansieret. Hjemmeværnet må nemlig ikke anvende sin bevilling til at drive museumsvirksomhed. Derfor er der brug for opbakning. Du kan især støtte på tre måder:

- 1 Donér:** Hvis du har lyst til at støtte Hjemmeværnsmuseet, så klik ind på: hjemmevaernsmuseet.dk og læs mere under "Sådan støtter du dit museum".
- 2 Besøg:** Hvis du alligevel er i området, så kig forbi Barak H2 i Frøslevlejren. Der er åbent alle dage kl. 9-17.
- 3 Fortæl:** Hjælp med at udbrede kendskabet til Hjemmeværnsmuseet. Fortæl venner og bekendte og alle mulige andre om den nye udstilling. Du kan jo så samtidig fortælle, at entreen er gratis.

Har du en profil på facebook, kan du forsyne dit profilbillede med dette lille badge med det stærke statement.

Med armbåndet kan du vise din stolthed over at bidrage til samfundet. En indsats, der fortjener anerkendelse og tak – hver dag. Foto: Simon Knudsen

Ambassadør med armbånd

Sammen med dette magasin har du fået et armbånd med teksten "Jeg stiller op". Med det om håndledet kan du vise din stolthed over at levere et frivilligt bidrag og gøre en forskel for mange mennesker.

AF KASPER BRØNDUM ANDERSEN

Fredag den 27. september er det årets frivillighedsdag. Som en af Danmarks største frivillige organisationer er det en oplagt anledning for Hjemmeværnet til at skabe opmærksomhed om den store indsats, som de mange tusinde medlemmer leverer hver dag.

Derfor følger der et armbånd med denne udgave af HJV magasinet. Tanken er, at armbåndet kan fungere som en diskret måde at vise sin stolthed over at være medlem af Hjemmeværnet. Desuden kan det fungere som en anledning til at fortælle om din personlige drivkraft og de værdier, som får dig til at stille op for Danmark – helt frivilligt.

Dermed kan armbåndet måske bidrage til at få venner, kolleger, studiekammerater eller endnu bedre – helt fremmede – til at få en dybere indsigt i Hjemmeværnets store nytte for samfundet. Og ikke mindst er det en mulighed for, at du kan få den anerkendelse, som du fortjener.

En dag med ekstra synlighed

Frivillig Fredag, som Danmarks officielle frivillighedsdag populært kaldes, markeres også med en række aktiviteter. Her kan du også bidrage ved at uddele nogle af de flyers, som er fordelt til hele organisationen via distrikterne. Desuden bakkedes der op med annoncer og forhåbentlig masser af positiv omtale i medierne.

Fra redaktionens side håber vi at se armbåndet på mange tusinde håndled og det lille "Jeg stiller op"-badge på facebookprofiler både på frivillighedsdagen og bagefter. For stoltheden og anerkendelsen skal gerne følge alle Hjemmeværnets medlemmer 365 dage om året.

Med denne flyer kan du give fakta videre til folk, som har lyst til at vide mere om Hjemmeværnet.

4 måder at markere dagen

- 1 Tag armbåndet** på, som følger med denne udgave af HJV magasinet. Bær det synligt, og forbered dig på, hvad du vil sige, hvis folk spørger, hvad det er, du stiller op til – og hvorfor.
- 2 Deltag på facebook** – dels ved at dele de indlæg om det frivillige engagement, som bliver lagt op, dels ved at anvende det lille "Jeg stiller op"-badge på dit profilfoto. Find det på Hjemmeværnets facebookside eller søg på "Jeg stiller op" på picbadges.com
- 3 Del flyers ud.** Hjemmeværnskommandoen har sendt en stak flyers – eller postkort, om man vil – ud til hele organisationen via distrikterne. Disse kort kan deles ud enten af enkeltpersoner eller ved nogle af de mange aktiviteter, der gennemføres.
- 4 Deltag i en aktivitet,** der foregår på dagen. Spørg i din underafdeling, eller tjek HJV.DK for oplysninger om, hvad der sker i dit område.

Autoritet og brede smil

En ny samarbejdsaftale mellem Flyverhjemmeværnet og Roskilde Lufthavn blev for alvor trykprøvet ved det store airshow i midten af august.

”En uundværlig støtte”, lyder det fra de sikkerhedsansvarlige i lufthavnen.

”En kæmpe motivationsfaktor”, siger de frivillige soldater.

AF KASPER BRØNDUM ANDERSEN
FOTO: SIMON KNUDSEN

En formation af veteranfly flyver hen over lufthavnen ved lav hastighed, nærmest som om de flyver i slowmotion. Samtidig varmer en lille moderne helikopter op på det fugtige græs og blander den svage brummen fra propelflyene på himlen med en metallisk, hvinende lyd,

som afløses af den klassiske snurrende larm fra rotoren. Flap, flap, flap...

Kort efter letter helikopteren og glider væk som et stort insekt et par meter over landingsbanen. Et øjeblik overdøver rotorlarmen baggrundsstøjen fra de mange tusinde mennesker og de sprøde toner fra DJ'en i grå flyverdragt under halen på et belgisk C130 Hercules-fly

100 meter væk.

To bevogtningsassistenter fra Flyverhjemmeværnet står med ryggen til helikopteren, der hurtigt kommer i sikker afstand fra publikum. De to soldater nikker indforstået til hinanden. Indøvelse af rutiner i den slags opgaver har gjort ord overflødige. Så vender de blikket mod kødranden af mennesker, der trip-

”Vær venlig at trække tilbage, når Flyverhjemmeværnet giver besked på det,” lød det fra stævneseakeren over højtalerne ved Roskilde Airshow. Og publikum respekterede i høj grad anvisningerne fra de mange frivillige soldater.

Carsten M. Nielsen (th.) og de øvrige bevogningsassistenter sørgede for at holde området fri, når helikopterbesætningerne – blandt andet på lægehelikopteren i baggrunden – skulle have arbejdsro.

per for at komme tæt på de andre helikoptere.

“Så er der adgang igen, værsgo,” siger den ene med høj klar røst til de forventningsfulde drenge og piger i alle aldre, som straks myldrer ind på det nu åbne område. Nogle sikrer sig en attraktiv plads ved afspæringsstrimlen ud til landingsbanen for at få et uforstyrret udsyn til opvisningen. Andre sætter kurs mod lægehelikopteren og de øvrige maskiner på pladsen.

Kvalitet i samarbejdet

Gennem længere tid har Flyverhjemmeværnet og Roskilde Lufthavn arbejdet sig tættere og tættere på at drage nytte af hinanden. Hvilket mandede ud i en konkret samarbejdsaftale, som blev underskrevet 2. maj i år. En aftale, som lufthavnen har lagt en del energi i at få så meget som muligt ud af. Blandt andet ved at have gennemført en uddannelse af underafdelingschefer og næstkommanderende i ophold og sikkerhed på lufthavnens område. Nøglepersonellet skal efterfølgende uddanne deres egne bevogningsassistenter ud fra samme materiale.

Flyverhjemmeværnets bevogningsassistenter har i forvejen en specialiseret uddannelse, og med uddannelsen i lufthavnens særlige forhold kan de indgå i beredskabet og øve inden for hegnet.

“Vi har ventet i mange år på at få en aftale som denne i stand. Så nu skal der rykkes. Det er sjovt at komme ud at prøve nogle af de konfliktmæssige situationer, vi har lært,” siger bevogningsassistent Carsten M. Nielsen i et roligt øjeblik, inden den lille helikopter skal lande igen efter cirka ti minutters tricks, der udfordrer naturlovene. Dermed skal soldaterne igen rydde pladsen.

Trods hektisk aktivitet og mange mennesker er der ingen optræk til konflikter med løftede pegefingre eller hævede stemmer. Lørdagens cirka 5.000 besøgende er mødt op med godt humør og respekt for anvisningerne.

Derfor sidder smilene fast monteret i ansigterne på de cirka 60 indsatte soldater. Nogle af dem bemander posterne langs afspærringen, andre står for afspærring og adgangskontrol ved de udstillede fly mellem terminalbygningen og startbanerne, mens informationstjenesten har travlt med at fortælle de interesserede gæster om især bevogningsassistenter og Security Force-enheder ved den indbydende stand, som kan ses langt væk.

“Her gør vi en virkelig forskel”

“Det er en kæmpe motivationsfaktor at blive anvendt til den slags opgaver. Her føler vi alle virkelig, at vi gør en forskel. Roskilde Lufthavn giver os meget ansvar og udviser meget tillid. Det forpligter. For at vi fortsat skal få nogle gode opgaver for lufthavnen, er det vigtigt, at vi gør et godt indtryk i dag,” siger sergent Robin Jensen, der til daglig er gruppefører i Hjemmeværnseskadrille 220 Nordvestsjælland.

At det ikke er tomme ord, er tydeligt. Robin udstråler autoritet som bevogningsassistent. Han gestikulerer, tager ansvar, lader konstant øjnene skanne publikum og maskiner og placerer sig hele tiden som bindeled mel-

En gæst roste sergent Robin Jensen, da han havde været med til at sørge for sikkerheden omkring den store Merlin-redningshelikopter, da den lettede og gav opvisning.

lem de øvrige bevogningsassistenter langs det operative område.

Lige netop den slags engagement og professionelle tilgang til opgaverne ser Roskilde Lufthavn frem til at kunne benytte sig af med den nye aftale i hånden.

"De frivillige soldater er meget dedikerede og går til opgaven med stor forståelse for, at ikke alting går som planlagt. De er gode til at

// Vi har fået testet samarbejdsaftalen ved en stor event. Og samarbejdet fungerer"

Kim Sylvander

operativ leder i Roskilde Lufthavn

justere undervejs. Vi er rigtig glade for den store hjælp," siger operativ leder i Roskilde Lufthavn, Kim Sylvander.

"Sylle", som han kaldes, stod selv for uddannelsen af nøglepersonellet sammen med sikkerhedschef Jesper Pedersen. Inden Roskilde Airshow er seks bevogningsassistenter blevet uddannet efter Sylles materiale. Ved det store arrangement har de primært til opgave at stå for sikkerheden omkring Forsvarets store Merlin-redningshelikopter.

De får for alvor deres sag for, da helikopteren skal i luften – med den nyudnævnte forsvarsminister Nicolai Wammen om bord. Allerede et kvarters tid, inden den store "fugl" letter, varmer den op og lader de lange rotorblade – med en diameter på knap 23 meter – dreje stadigt hurtigere rundt over den grågrønne krop med de skrigende neongrønne døre.

Græsset pisker op fra plænen og rammer publikum sammen med et massivt tryk af både lyd og vind, som blæser duften af pøl-

Kaptajn Søren G. Jørgensen holdt styr på opgaverne og de cirka 60 indsatte soldater fra otte eskadriller, som leverede et solidt bidrag til de to dages hektiske airshow.

HJV på Airshow

- Roskilde Airshow 2013 er den største flyopvisning på Sjælland i 2013.
- Der var ca. 12.000 besøgende i Roskilde Lufthavn i løbet af de to dage fordelt på 5.000 lørdag og 7.000 søndag.
- Ca. 60 soldater fra Flyverhjemmeværnet fra otte eskadriller var indsat. De indsatte soldater kom fra eskadriller i hele Danmark.
- Flyverhjemmeværnets opgave var blandt andet overvågning af udstillede fly, adgangskontrol mellem publikumsområder og flyoperativt område samt en række andre støtteopgaver.
- Dertil sikrede soldater fra de lokale politikompagnier en sikker og smidig afvikling af trafikken.
- Roskilde Airshow afholdes i ulige år. Bag showet står Foreningen Roskilde Airshow.
- Flyvevåbnet afholder Danish Air Show – med op til 100.000 besøgende – i lige år på skiftende flyvestationer. I 2014 foregår det i Karup.

Den store stand med udstillet materiel og imødekomende informationsfolk tiltrak mange publikummer, som udviste interesse for Flyverhjemmeværnets uddannelser til Security Force og bevogningsassistent.

ser, fadøl, jetfuel og kæmpepandekager væk fra denne del af lufthavnen. Flere hundrede mennesker står og betragter synet. For det er imponerende at se en 15 ton tung redningshelikopter stige til vejrs og udøve akrobatik, som var det en euforisk albatros.

Merlin-helikopteren er kendt for at kunne vippe både europaller og joller omkuld. Derfor er den flyttet fra det planlagte sted på opvisningspladsen – ved siden af de andre helikoptere – hen til en mere afsides plads et stykke bag børnenes hoppeborge, karruseller og trampoliner. Besætningen på Merlinen frygtede simpelthen, at lufttrykket ville skubbe så meget til de små og mellemstore helikoptere, at de ville gå i stykker.

Ros fra flere sider

Tre bevogningsassistenter står langs afspærringen. Hele seancen fra ministerens ankomst, til helikopteren varmer op, letter, laver opvisning for publikum langs landingsbanen og vender tilbage til sin plads på plænen, tager en halv times tid. Flere gange er det nødvendigt for Robin og de andre bevogningsassistenter at få publikum til at rykke lidt tilbage, indtil helikopteren igen står stille, og rotoren er helt tavs.

En far med sin lille søn på armen kommer hen til Robin Jensen og anerkender indsatsen.

"Må jeg rose dig for din klare og bestemte men meget venlige måde at få folk væk på," siger han.

De får en lille sludder, og manden viser

sig at være officer i Flyvevåbnet – hvilket sådan set bare gør betydningen af rosen endnu større. Også blandt de ansvarlige for sikkerheden i Roskilde Lufthavn er der anerkendende ord til indsatsen fra de frivillige soldater. I sidste ende er det politi og beredskab, der godkender indsættelsen af Hjemmeværnet, men et godt forhold til lufthavnens sikkerhedsansvarlige og en synlig nytteværdi er afgørende for anvendelsen af den frivillige støtte.

Da HJV magasinet fanger operativ leder Kim Sylvander umiddelbart efter showets afslutning, er han ikke i tvivl om kvaliteten af den nye aftale med Flyverhjemmeværnet:

"Jeg ser det som en rigtig, rigtig god start. Nu har vi fået testet samarbejdsaftalen ved en stor event. Og samarbejdet fungerer."

Samarbejde giver mening for begge parter

AF KASPER BRØNDUM ANDERSEN
FOTO: SIMON KNUDSEN

Flyverhjemmeværnet har gennem de senere år markeret sig som en troværdig og uundværlig samarbejdspartner for Flyvevåbnet og de civile lufthavne.

At Flyverhjemmeværnet leverede et stort bidrag med cirka 60 frivillige soldater til Roskilde Airshow i midten af august er ikke tilfældigt. Gennem længere tid har Flyverhjemmeværnet satset stort på at få aftaler i hus med både civile lufthavne og med den primære samarbejdspartner, Flyvevåbnet.

"Flyverhjemmeværnet har opnået accept fra Flyvevåbnet ved at lægge vægt på at være en troværdig militær samarbejdspartner. Flyvevåbnet stiller høje krav om faglighed og pålidelighed til Flyverhjemmeværnet. Derfor er det vigtigt, at de frivillige er kompetente og veldisciplinerede. Og det er vores medlemmer heldigvis. Flyverhjemmeværnets frivilliges indsats er blevet betegnet som troværdig og uundværlig af både chefer og medarbejdere i Flyvevåbnet," siger chefen for Flyverhjemmeværnsdistriktet, oberstløjtnant Jan G. Andersen.

Blandt opgaverne for Flyvevåbnet er støtte til vedligeholdende militær træning af personalet. De

frivillige "flyverblå" soldater deltager også som planlæggere, instruktører, markeringsstyrker og figuranter i Flyvevåbnets uddannelser. Og de tætte bånd er guld værd for Flyverhjemmeværnet, understreger distriktchefen. Han peger på, at de frivillige medlemmer får adgang til professionelle instruktører, uddannelse og træning med Flyvevåbnets soldater.

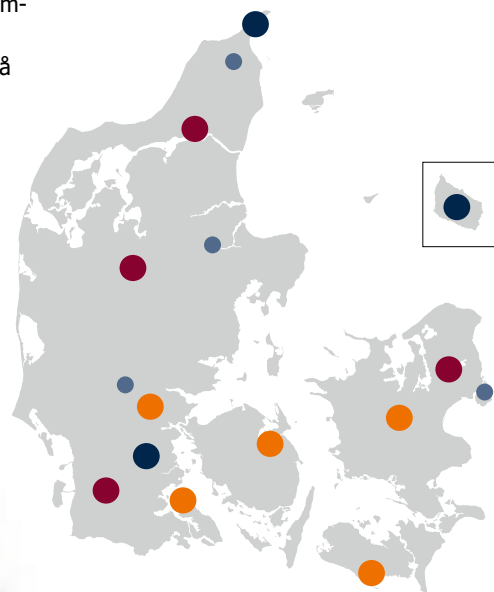
Tættere på befolkningen

Pilen peger også opad i forhold til samarbejdet med de civile lufthavne. Efterhånden har Flyverhjemmeværnet aftaler med mange af de danske lufthavne og flyvepladser og kan dermed levere et vigtigt supplement til samarbejdspartnerne egne beredskaber.

Dermed er opgaverne rykket tættere på den enkelte borger, hvilket er med til at skabe synlighed og opbakning.

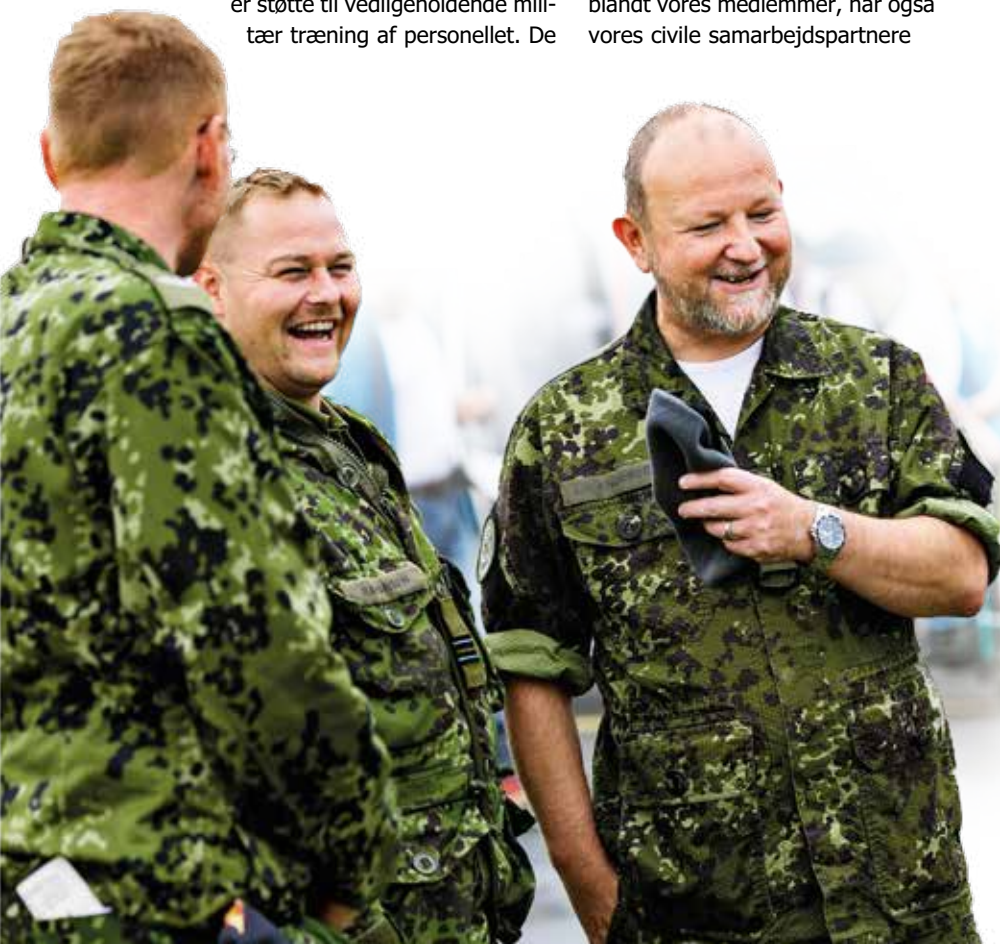
"Det giver et boost til motivationen blandt vores medlemmer, når også vores civile samarbejdspartnere

inviterer os inden for og viser, at de gerne vil anvende den ressource, som vi stiller til rådighed. Det giver erfaring og træning i bevogtning og afspærring at være til stede ved større civile arrangementer. Samtidig kan borgerne se, at Flyverhjemmeværnet også er et aktiv i lokalområdet," siger chefen for Flyverhjemmeværnet, oberst Bernt Buchwald Christiansen, der for nylig er indsat som ny chef for Flyverhjemmeværnet.

- Aftaler med Flyvevåbnets flyvestationer
- Aftaler med civile lufthavne
- Bevogtning af Flyvevåbnets radarhoveder
- Opgaver løst uden formel samarbejdsaftale

"Flyvevåbnet kalder Flyverhjemmeværnets frivilliges indsats for troværdig og uundværlig," fremhæver distriktchef for Flyverhjemmeværnet, oberstløjtnant Jan G. Andersen th.

Husk at kigge OP!

Med en ny aftale med Roskilde Lufthavn får Flyverhjemmeværnets eskadriller på Sjælland en uvurderlig mulighed for at træne i et skarpt miljø. HJV magasinet tog med på uddannelse.

Flere end 200 gange om dagen i gennemsnit letter eller lander et fly eller en helikopter i Roskilde Lufthavn. Så der er nok at se til. Og derfor skal Flyverhjemmeværnets soldater

holde øjne og ører vidt åbne, når de øver sig inden for hegnet rundt om lufthavnen.

"Helikoptere taxier ind langs banerne i fem meters højde. Og vi har mange helikoptere

her. Så det er ikke nok at kigge til siderne – man skal også kigge op," understreger operativ leder i Roskilde Lufthavn, Kim Sylvander.

Foran ham sidder 12 uniformerede soldater – ti eskadrillechefer og næstkommanderende fra flere lokale hjemmeværnseskadriller samt et par ansatte fra Flyverhjemmeværnsdistriktet. De er kommet på skolebænken her i mødelokalet i Roskilde Lufthavn. Målet er, at undervisningen i ophold og sikkerhed på lufthavnens område giver det frivillige nøglepersonel den nødvendige viden til selv at kunne videreudanne deres egne medlemmer i underafdelingen. Dermed får Flyverhjemmeværnet uddannelsesudbytte til brug i en eventuel krisesituation.

Komplekst trafikmønster

Kim Sylvander, med øgenavnet Sylle, lægger ud med de grundlæggende facts om lufthavnen. Som at der er cirka 10 km hele vejen rundt langs hegnet, og at den i manges øjne lille lufthavn har en kompleks sammensætning af trafik samt to baner, der krydser hinanden. Det gør området til lidt af en udfordring for især flyvelederne men også for øvrigt personel på landjorden.

Operativ leder i Roskilde Lufthavn, Kim Sylvander, underviser frivillige chefer og NK'er i ophold og sikkerhed inden for lufthavnens hegn. Blandt andet i korrekt afstand til fly i operativt område.

Efter den teoretiske gennemgang i møde-lokalet, er det tid til spørgsmål. Deltagerne vil gerne vide mere om adgangskort, mulighederne for at øve sig inden for hegnet, og hvordan kommandoveje og ansvarsfordeling er i tilfælde af en skarp opgave.

”Politiet er altid højeste myndighed inden for hegnet. Med hensyn til adgangskort, så skal alle, der ønsker permanent adgangskort, gennemgå et ”awareness-kursus”. Men det finder vi også ud af,” siger Sylle.

En dynamisk aftale

Netop den tilgang – at samarbejdet går begge veje, og at de frivillige soldaters ønsker i vid udstrækning kan imødekommes – er kendetegnende for hele dagens program. Det er tydeligt, at de sikkerhedsansvarlige fra Roskilde Lufthavn er oprigtigt interesserede i, at begge parter får det bedst mulige ud af samarbejdsaftalen.

”I støtter os, så selvfølgelig støtter vi også jer. Jeg anser denne aftale for at være dynamisk – samarbejdet skulle gerne udvikle sig” siger Sylle.

AF KASPER BRØNDUM ANDERSEN
FOTO: SIMON KNUDSEN

Seriøs risiko for liv og lemmer

Her får du et udpluk af det materiale, som anvendes, når Flyverhjemmeværnets (FHV) medlemmer i en række sjællandske eskadriller undervises i at afholde øvelser og uddannelse inden for hegnet (airside) i Roskilde Lufthavn. Materialet er udviklet af de sikkerhedsansvarlige i lufthavnen, som i juni selv stod for undervisningen af de første FHV-soldater.

OM LUFTHAVNEN

Lufthavnens areal er 4,5 km² inklusive skov- og landbrugsareal. Det 28 meter høje tårn er et af de travleste og mest komplicerede kontrolltårne i Danmark. Det skyldes dels krydsbanerne, dels trafiksammensætningen, der både består af hurtige såvel som langsomme fly, samt en blanding af professionelle og knap så erfarne piloter. 74.119 flyoperationer var der i Roskilde Lufthavn i 2012. Det svarer til cirka 203 flyvninger i gennemsnit pr. dag.

FARER

F.O.D. (foreign object damage) er ting, der tabes, efterlades eller bevidst smides på airside. Disse ting udgør en konstant fare for fly og for dem, der opholder sig på airside. Blast er den udstødning, der kommer fra flyets motorer. Den er meget varm og meget kraftig, så gå aldrig bag et fly med startede motorer, og hold altid afstand foran og på siden af en kørende motor.

Ved tankning af fly pumpes brændstoffet op i flyets tanke under meget højt tryk. Hvis man påkører og beskadiger slangen eller koblingen, kan omkringstående personer, køretøjer, vinge/fly blive oversprøjet med store mængder fuel, som kan antændes af for eksempel en varm flymotor eller en gnist. Så køр aldrig over en brændstofslange og hold afstand til tankende fly.

KONTROL

CSRA (critical security restricted area), er et midlertidigt område rundt om et fly, hvor der er foretaget sikkerhedskontrol inkl. gennemlysning m.v. Denne usynlige grænse må ikke overskrides, for så skal flyet, alt om bord samt besætning og passagerer gennem sikkerhedstjek igen.

Velkommen til

Nye regler for officiel retskrivning betyder, at Hjemmeværnet nu skal skrives med stort. Ændringen kan give et boost til image og selvopfattelse, mener en ekspert i branding.

TEKST: MALENA LARSEN
ILLUSTRATION: GERT K. NIELSEN

Virksomheder som facebook og fakta skrives med småt på deres logo, men de fleste ville nok kigge en ekstra gang, hvis det pludselig også gjaldt Danske Bank eller Mærsk. Men hvad er det rigtige? I den seneste udgave af retskrivningsordbogen fra slutningen af 2012, blev reglerne ændret, så firmaer og institutioner nu skal skrives med stort i stedet for med småt. Dermed blev hjemmeværnet altså til Hjemmeværnet.

"Så hvis jeg skrev 'Frivillig i Hjemmeværnet' på mit CV i 2012, var det så dybt forkert?," spørger HJV magasinet.

"Dybt og dybt, det ved jeg nu ikke, men det var i hvert fald i strid med dansk retskrivning", smiler Jørgen Schack, seniorforsker i Dansk Sprognævn. "Sagens kerne er, at det både er en institution og et alment begreb, og her skelner man mellem stort og småt begyndelsesbogstav."

Hjemmeværnet i Danmark er en offentlig institution, og skrives derfor nu med stort. Men når det for eksempel handler om det engelske eller amerikanske hjemmeværn, bliver ordet derimod brugt som et begreb, og de skrives med småt.

"U.S. National Guard bliver ofte oversat til 'hjemmeværnet' (f.eks. i undertekster til film, red.), fordi det er ét hjemmeværn i et andet land, men ikke det danske. Her anvendes det som begreb, og derfor skrives det med småt," forklarer Jørgen Schack.

Dansk Sprognævn jonglerer ikke bare med reglerne hvert andet år. Sidste

det store H

gang de udgav en ny retskrivningsordbog var i 1986, og siden da er der kun blevet justeret i reglerne nogle enkelte gange, senest i 2005.

Små bogstaver var en modedille

Firmaer bruger deres logo – med store eller små bogstaver – til at fortælle om verdener, hvem de er, og det er som regel nyere firmaer, der skrives med småt. Så er det ikke lidt gammeldags at være skrevet med stort, når Hjemmeværnet vil vise, at det er et moderne, skarpt og fleksibelt værn? Ikke nødvendigvis, forklarer Ralf Lodborg, Executive Director hos reklame- og kommunikationsbureauet Advice:

“Mange internetfirmaer, eksempelvis facebook og twitter, skrives med småt for at vise, at de er unge og uformelle. Hos fakta vil man måske signalere, at man ikke er snobbet og selvhøjtidelig, men derimod let tilgængelig og nede på jorden. Brands med lille begyndelsesbogstav har måske været lidt af en modedille, og langt de fleste firmaer skrives også med stort i dag, fordi der ude i verden er enighed om, at man også skriver egennavne med stort. Det ville være rodet, hvis Hjemmeværnet havde et logo med små bogstaver, men skulle skrives med stort alle andre steder.”

Selv om forklaringen på de nye regler kan virke indviklet, er reglerne ifølge Ralf Lodborg en gave: “Hjemmeværnet skal skrives med stort. Det er både et brand og et samfundsfænomen, og det skal stå stærkt i befolkningens bevidsthed. Det ville jo også være noget pjat, hvis vi pludselig skulle til at skrive Danmark med småt, bare for at vise, at vi er uformelle. Hjemmeværnet skal være tro mod hvad det er, og den nye regel løfter det, og gør det mere i tråd med sig selv. Det er kun en fordel, at det fremstår som et stærkt brand og ikke bare noget, vi har.”

Hjemmeværnet og retskrivningen

I § 12 stk. 7 af retskrivningsordbogen står der, at offentlige og private institutioner, firmaer, foreninger osv. nu skal skrives med stort. Derudover det skal kaldenavne og forkortede navne også skrives med stort.

Altså er det nu officiel retskrivning at stave Hjemmeværnet med stort begyndelsesbogstav.

Det gælder også Hjemmeværnets forskellige grene: Hærhjemmeværnet (inkl. Virksomhedshjemmeværnet), Flyverhjemmeværnet og Marinehjemmeværnet.

Reglen gælder tilsvarende for Forsvaret og dets værn: Hæren, Flyvevåbenet og Søværnet.

Kompagnier, eskadriller og flotiller skrives også med stort, f.eks. Hjemmeværnskompagni Kastellet, Hjemmeværnsflotille 241 eller Hjemmeværnseskadrille 283.

“Først løb jeg 5 km, så 10, så ...”

246 km under barske forhold i Grækenland venter Henrik Hoffensitz og hans løbesko, omtrent når dette magasin udkommer. Til hverdag er han slagteriarbejder og hjemmeværnssoldat – og afhængig af ekstrem sport.

AF STEEN RAMSGAARD

Det begyndte med en følelse af at være i dårlig form. Så da bornholmeren Henrik Hoffensitz – Hof blandt venner – stoppede som hundefører i Politikompagniet 2001, startede han med at løbe.

“Jeg fandt ud af, at jeg med en god rytme kunne løbe 5 km. Og kunne jeg klare det, så kunne jeg måske også klare 10. På den måde byggede jeg mere og mere på.”

Hofs bygningsværk har grebet om sig de forløbne 12 år. Nu er hans løb nærmest blevet en ekstrem sport, som han dyrker sideløbende med sit dybe engagement i Hjemmeværnet.

I år stiller Hof op til tre udfordringer så store, at de hver især kan få selv en veltrænnet motionist til at blegne: Ironman, Bornholm Rundt og ekstremløbet Spartathlon – en tur på knap 250 kilometer i bagende hede i Grækenland.

Faste rammer

Siden ironman-præstationen sidst i juni har Hof lagt ugerne i faste rammer op til Spartathlon.

Indtil uge 31 løb han op til 10 km hver eftermiddag. I uge 32 skruede han dagsrationen op til 10-12 km. Og i ugerne 33-37 har hans hverdage budt på to daglige løbeture samt arbejde og nogle dage også aktiviteter med Hjemmeværnet. Lørdag og søndag har han været oppe på 20 km dagligt.

To uger før Spartathlon 27. september er træningsmængden justeret ned, så kun eftermiddagsturen er tilbage. Hof flyver til Athen 25. september og får slet ikke trænet i dagene op til løbet. Det er faktisk en fordel, for kroppen har behov for hvile før kraftpræstationen.

Livsnyder

Hof har en tommelfingerregel, som siger, at det tager tre måneder at træne sig op til en større fysisk præstation. Men i år har han bøjret reglen, så den passer til forholdene.

Han begyndte allerede at træne til sit livs første ironman i januar. Men træningen blev stærkt påvirket af, at han i marts rejste med Hold 12 til bevogtningsopgave i Kosovo. Her

foregik svømmetræningen i et blot 15 meter langt badebassin. Ikke desto mindre klarede han sin første ironman i fin stil blot tre uger efter hjemkomsten fra Kosovo.

Selv om han trænede meget i Kosovo, var vægten alligevel rigeligt høj, da han kom hjem – 87 kg.

“Jeg skal helst ned på 75 kg, inden jeg løber Spartathlon,” fortæller Hof, da HJV magasinet interviewer ham i august. “Da jeg gennemførte løbet i 2005, vejede jeg 72 kg, men det når jeg ikke ned på denne gang.”

En af grundene til, at han trods sin evne til at “æde sig selv” ikke ryger helt ned vægtmæssigt er, at Hof på ingen måde er fanatiker – hvordan dét så ellers lyder i sammenhæng med hans løbeaktiviteter.

“Jeg er en livsnyder! Jeg spiser, hvad jeg har lyst til. Som regel mager mad, kylling for eksempel, og masser af salat og revne gulrødder og æbler. Når man træner meget, mister man lysten til ting som wienerbrød. Men generelt skal man tillade sig det, man har lyst til. Hvis alting er for stramt, er der

Henrik Hoffensitz løb i august Bornholm Rundt for ottende gang. 10 timer og 42 minutter brugte “Hof” på den 100 km lange tur – ny personlig rekord. Foto: Torben Ager, Photopassion.dk

Sundt HJV

HJV magasinet sætter i ny portrætserie fokus på eliteidrætsudøvere i Hjemmeværnet. Vi følger deres træning og finder ud af, hvad der motiverer dem til en aktiv livsstil. Flere kompagnier har i dag uddannede sundheds- og træningsvejledere, der kan hjælpe dig på vej, hvis du går og overvejer, hvordan du kan få en sundere livsstil.

Spartathlon

Et 246 km langt løb i fodsporene på den athenske soldat Pheidippides, der i år 490 f.Kr. blev sendt fra Athen som budbringer for at bede Sparta om hjælp mod perserne i et af verdenshistoriens mest betydningsfulde slag – slaget ved Marathon.

I 1982 forsøgte fem britiske flyveroficerer at løbe distancen for på egen krop at teste, om det overhovedet var muligt at løbe 246 km på halvandet døgn. Tre af dem klarede det, mens to brugte over 36 timer.

Siden 1983 er Spartathlon blevet løbet hvert år. Rekorden på 20 timer 29 minutter og 4 sekunder går helt tilbage til 1984. Langsomste vindertid er over 35 timer.

Henrik Hoffensitz er nr. 167 på årets deltagerliste. Her bliver resultaterne også offentliggjort:

<http://www.spartathlon.gr/en/results/participants.html>

// Det er afstressende at løbe en tur og tænke på alt muligt. Nogle gange stopper jeg op og er løbet forkert, fordi jeg er løbet i mine egne tanker."

Henrik Hoffensitz
hjemmeværnssoldat

HOFS BLÅ BOG

1967: Født i Aakirkeby

1988: Udlært bager

1989: Værnepligt i Livgarden

1990: Mestersvend i bageriet i Klaksvig, Færøerne

1991: Optaget i Bornholms Hjemmeværns Politikompagni. Begyndte som hundetræner og blev hundefører. Nåede at blive prøvefigurant og hjælpedommer, før han stoppede som træner

1991-97: Ansat i fiskeribranchen i Nexø

1993-94: Bager på Skoleskibet Danmark fem måneder hvert sommerhalvår

1997-?: Slagteriarbejder, Danish Crown i Rønne

2011: Skilt for anden gang. Har to børn og to bonusbørn

2012: Medlem af Hold 6 i Novo Selo, Kosovo

2012: Medlem af arrangementsgruppen, Giro d'Italia i Herning-Horsens

2013: Medlem af Hold 12 i Novo Selo, Kosovo.

LØBE-HISTORIK

2001: Første løbetræning

2002: Første deltagelse i Bornholm Rundt, 100 km på højst 13 timer. Hofs tid var 12:39

2005: Første Spartathlon, 246 km i tiden 34:14. Tidsgrænsen er 36 timer

2013: Første ironman, 3,8 km svømning, 180 km cykling og maratonløb på 42 km

2013: Bornholm Rundt, 100 km, for 8. gang. Hidtil bedste tid: 10:42.

2013: Stiller op til sit 2. Spartathlon 27. september

større risiko for, at det hele krakelerer, og man må opgive."

Flere af vennerne fra Hold 12 har i sommer lagt turen forbi Solskinsøen for at hilse på, få en øl og gå til havnefester med Hof. For hans holdning er, at der midt i formopbygningen også skal være plads til en øl eller to og en is.

Hjemmeværnsopgaver

Der har været mange opgaver for Hjemmeværnets Politikompagni sommeren over: Etape Bornholm, Handicap Bornholm, Store Legedag i Nyker. Foruden flagdagen for Danmarks udsendte på Kastellet i København 5. september og øvelsen "Sikker Solskin" på Bornholm 11-13. september.

Det program kan tømme de fleste for kræfter. Men Hof får et ekstra gear af al træningen.

"Det er afstressende at løbe en tur og tænke på alt muligt. Nogle gange stopper jeg op og er løbet forkert, fordi jeg er løbet i mine

egne tanker. Og så giver en god form jo et godt overskud – også mentalt. Det er vigtigt at have noget at gå op i."

Begge hans hobbyer er tidskrævende. For Hof er ikke manden, der siger nej, når der er bud efter ham fra Hjemmeværnet. Men, som han siger:

"Det er jo ligesom det med at løbe. Prøver man det, så finder man altid plads til det, selv om man er træt eller har meget travlt."

Henrik Hoffensitz trænede meget, da han i foråret var i Kosovo med Hjemmeværnets Bevogningsdeling. Kun tre uger efter hjemkomsten i juni gennemførte han sin første Ironman. Foto: Michael Thy/Grace Production

EN TYPISK DAG I AUGUST

05.00: I løbetøj første gang. Forude venter en tur på fem km, efterfulgt af et hurtigt bad, morgenmad og en gåtur på 400 meter til Danish Crown slagteriet i Rønne.

06.30: De første grise ankommer til slagteriets modtagelse, den såkaldte "sorte ende". Her driver Hof dem frem til CO₂-anlægget, hvor de bedøves og stikkes i halsen. 310 grise i timen.

09.00: Rotation. Hof skifter til stødbordet, hvor grisene stikkes i haserne, før de hænges op og blodet drypper af. For 15

år siden var de to mand ved stødbordet. Antallet af grise er uændret.

12.00: Frokostpause på en halv time.

14.45: Fyraften. Hjem og slappe af. I uger med varme sommerdage tager Hof først de daglige opgaver som at rydde op, vaske, købe ind og lave mad.

19.00: Temperaturen er igen blevet til at løbe i, og Hof tager dagens anden tur, nu på 10-12 km. Derefter endelig hvile. Med mindre, selvfølgelig, at Hjemmeværnet kalder.

Sønderjyske seniorer giver den gas på GME

AF CHARLOTTE BAUN SENHOLT
FOTO: KARSTEN RIIS SCHMIDT

Hærhjemmeværnsdistrikt Syd- og Sønderjylland har stor succes med at gennemføre den grundlæggende militære efteruddannelse for seniorer.

Helt i tråd med tankerne bag den grundlæggende militære efteruddannelse for frivillige har Hærhjemmeværnsdistrikt Syd- og Sønderjylland valgt at tilrettelægge efteruddannelsen for seniorer, så den tager hensyn til deres alder og mobilitet. Og det er faldet i rigtig god jord blandt seniorerne, der har været meget tilfredse med at komme en tur på skydebanen og få genopfrisket de militære færdigheder.

“Vi har mange aktive ældre medlemmer som for eksempel vores historikere, som vi er meget glade for. Men da de er knap så mobile, har vi skruet et forløb sammen, der tilgodeser veteranernes fysik, så alle kan være med,” forklarer uddannelsesofficer Karsten Riis Schmidt fra Hærhjemmeværnsdistrikt Syd- og Sønderjylland.

Distriktet har gennemført to aktiviteter i 2012 og to i år med omkring 270 seniorer, der har fuldført efteruddannelsesforløbet, som tilbydes hjemmeværnssoldater over 50. Også medlemmer af Flyverhjemmeværnet og Marinehjemmeværnet har været inviteret med. Gennemsnitsalderen for de deltagende er dog højere. Deltagerne er fortrinsvis medlemmer over 60 år.

Interesse for konceptet

Distriktet har i planlægningen af aktiviteterne trukket på frivillige kræfter. En af dem er næstkommanderende Niels-Peter Lorentsen fra Politikompagni Sydvestjylland. Han har fået henvendelser fra Hjemmeværnet i Nordjylland, som er interesseret i det sønderjyske koncept.

“Det er kun dejligt, hvis andre kan hente inspiration i den model, vi gennemfører,” fortæller Niels-Peter Lorentsen, der sammen med kompagnichef Jan Johansen fra Hjemmeværnskompagni Sydvestjylland har stået for det seneste arrangement med cirka 70 seniorer på Stigbjerg Skydeterræn ved Oksbøl i starten af september.

Seniorerne skal ligesom deres yngre hjemmeværnsskammerater igennem de i alt otte timers førstehjælp, skydning og bevogtning. Her får de blandt andet lært hjertemassage og skal vise, at de stadig kan betjene et gevær. De har også været på eftersøgning og gennemgået, hvad man skal være opmærksom på, når man skal gennemføre en adgangs-kontrol.

“Vi afsætter mere tid til de enkelte elementer. Vi har også flere hjælpere med, så alle får den støtte, de har behov for - det gælder især på skydebanen, som nogle ikke har været på en del år,” forklarer Niels-Peter Lorentsen og fortsætter:

“Vi havde blandt andet to ældre kvinder fra Flyverhjemmeværnet, som fik en positiv oplevelse med hjem fra skydebanen, hvor de skød med gevær M/95. Det havde de ikke prøvet før. Alligevel ramte den ene skiven otte ud af ti gange. Så de var mægtigt fornøjede.”

H.C. Nielsen har været meget tilfreds med GME-forløbet, hvor han fik genopfrisket de militære færdigheder.

Værdivogteren

Jens Hald har brugt en stor del af sine fire år som kommitteret på at minde politikere, meningsdannere og befolkningen om de værdier, der er fundamentet og drivkraften for Hjemmeværnets frivillige indsats for samfundet. Nu takker han af – og giver her et indblik i de forgange fire års udfordringer og resultater.

”Jeg havde regnet med, at jeg ville komme mere ud til de frivillige efter de første par år med organisationsændringer.”

Sådan lyder den ærlige udmelding fra Jens Hald, som 31. oktober har sidste arbejdsdag som kommitteret for Hjemmeværnet. Jobbet blev mere turbulent og krævende, end han umiddelbart havde forestillet sig. Dels på grund af omskiftelige ydre omstændigheder fra politisk side, dels på grund af intern modstand undervejs.

Med sin brede erfaring fra både kommunikation, økonomi og politik så Jens Hald hurtigt en række udfordringer for Hjemmeværnet, som han lige siden med ståltsat karakter – nogle vil måske mene decideret stædigt – har kæmpet for at få styr på.

”Da jeg tiltrådte, var min overskrift ”kvalitet frem for kvantitet”. Jeg syntes, der var for lidt fokus på at fortælle, hvilke opgaver Hjemmeværnet løser – og hvor godt de bliver løst. Sympati og viden er nødvendig for overlevelse. Derfor er det vigtigt at beskytte og udvikle Hjemmeværnets image og brand,” siger Jens Hald.

En vej til at styrke omdømmet har været et målrettet arbejde for at bekæmpe fordommene om Hjemmeværnet. For i Jens Halts optik er fordomme til stor fare. Ikke fordi man ikke må grine ad Hjemmeværnet. Det må man gerne. Man må også gerne være modstander af organisationen og dens opgaver. Bare det bunder i fakta. Uden den fornødne viden blandt politikere, embedsmænd, erhvervsledere, journalister og andre, der påvirker samfundsdebatten, risikerer opbakningen at smuldre.

Organisationen vendt på hovedet

Jens Hald understreger, at det ledelsesmæssige arbejde er foregået inden for alle områder i Hjemmeværnskommandoens arbejde. For Den Kommitterede for Hjemmeværnet er styrelseschef på lige fod med den militære chef. Dermed kræver alle beslutninger enighed.

Men selv om der var mange opgaver at kaste sig over for den nyudnævnte kommitterede i 2009, lå det fra begyndelsen klart, at målet skulle nås via en mere klart defineret organisering af hele kommunikations- og rekrutteringsområdet.

Altså det område, Den Kommitterede for Hjemmeværnet har det direkte driftmæssige ansvar for ifølge Hjemmeværnsloven.

Jens Hald ville have mere synlighed i mediebilledet. På den positive måde, forstås. Derfor blev der gennemført en af de største organisationsændringer på kommunikations- og rekrutteringsområdet i mange år. Nye teams blev oprettet, mange ansatte fik nye funktioner, og en række eksperter blev hyret ind udefra.

Derfor har Hjemmeværnskommandoen nu en rendyrket afdeling for ekstern kommunikation, som udelukkende beskæftiger sig med pressesager. På samme måde sidder der nu håndplukkede specialister i rekruttering og fastholdelse, i web og grafik og i intern kommunikation.

”De frivillige løser opgaverne med kvalitet. Men arbejdet skal også synliggøres. Det bliver det i højere grad nu. Jeg er meget tilfreds med udviklingen, hvor vi i vores årlige måling blandt andet kan aflæse en stigende tillid til vores arbejde i befolkningen,” siger Jens Hald og fortsætter:

”Vi reagerer nu hurtigere på pressesager og håndterer henvendelser fra medierne mere professionelt. Samtidig havde vi brug for at levere højere kvalitet på HJV.DK og i HJV magasinet, som trængte til en justering, så det mere blev et blad for de frivillige end et talerør for ledelsen. Det er lykkedes.”

I tørre tal giver det sig udtryk i en række analyser, hvor Hjemmeværnets omdømme i samfundet er for opadgående. For eksempel viste en Gallupmåling for to år siden, at 61 % af de adspurgte danskere er ”for” eller ”overvejende for” Hjemmeværnet. I 2003 var det tilsvarende tal 46 %.

Desuden har Hjemmeværnets rekruttering været stigende både i kvantitet og kvalitet. I 2009 rekrutterede Hjemmeværnet 1.502 nye medlemmer, hvoraf 55 % var under 30 år, og knap 11 % var kvinder under 30 år. Til sammenligning rekrutterede Hjemmeværnet i 2012 1.607 nye medlemmer, hvoraf 64 % var under 30, og 15 % var kvinder under 30.

Endelig er der også stigende tilgang af medlemmer, som kommer med en uddannelse fra Forsvaret.

At være kommitteret – hvilket i bund og grund

BLÅ BOG

Fulde navn: Jens Hald Madsen

Født: 1968

Privat: Bor i Lejre Kommune sammen med sin hustru og deres datter på tre år.

Uddannelse og erhvervs erfaring:

- Civiløkonom i udenrigshandel
- Markedsøkonom i international markedsføring
- Mastergrad i Europæiske Studier
- Indehaver af virksomhederne Hald Consulting (public affairs) og Ana Genes (genanalyse)

Politisk karriere i uddrag:

- Folketingsmedlem for Venstre 1994-2007
- Udenrigspolitisk ordfører
- Næstformand for Forsvarsudvalget
- Formand for Det Udenrigspolitiske Nævn
- Borgmester i Lejre Kommune
- Opstillet som Venstres spidskandidat i Holbæk til næste folketingsvalg. Om der er en plan B, er en hemmelighed.

blot betyder at være "betroet et hverv" – handler meget om spillet i kulisserne. Også i højere grad, end Jens Hald havde forestillet sig, da han trådte ind i organisationen for fire år siden.

"Det er mit job at tale hele Hjemmeværnets sag. Derfor har det været vigtigt for mig at være så godt klædt på som muligt til at kunne være de frivilliges talsmand og beskytter over for skiftende politiske holdninger. Men det er hele tiden en balance mellem at være tilstrækkeligt til stede blandt medlemmerne af Hjemmeværnet og der, hvor de frivillige ikke er, eksempelvis på Christiansborg."

Især under sidste års forhandlinger om

et nyt forsvarsforlig var det nødvendigt at bruge en stor del af energien på at rejse rundt for at skaffe opbakning, opgaver og et tilstrækkeligt stort budget.

Kampen om de gode opgaver

Selv om Jens Hald er godt tilfreds med, at Hjemmeværnet kom igennem forligsprocessen i 2012 med en uændret bevilling, ser han en række udfordringer for fremtidens hjemmeværn. Ikke fordi der skal løses flere opgaver for de samme midler. Sådan er det bare. Det skal nok gå. Truslen ligger ifølge den kommitterede i større grad i de massive besparelser, som har ramt Forsvaret.

"Det bliver centralt at kæmpe hårdt for den frivillige kultur, for værdierne og for de rammer, som de frivillige har. Især hvis det ender med at gå ud over mængden af interessante opgaver," påpeger Jens Hald og uddyber, hvorfor opgavetyperne er så afgørende:

"Det er ødelæggende, hvis Hjemmeværnet ikke længere bliver bedt om at assistere, fordi vores samarbejdspartnere bliver beskåret så meget, at de kæmper for at holde opgaverne i egne rækker. Det er dog ikke kun et spørgsmål om at få en masse opgaver. Det er mindst lige så vigtigt, at vi får de rigtige opgaver – dem, der giver kvalitet for samfundet og for den enkelte frivillige. Hvis vi ikke har relevante opgaver at tilbyde vores medlemmer, så bliver det svært både at fastholde de eksisterende medlemmer og at tiltrække nye."

Derfor gælder det også om at finde sin egen unikke platform og identitet – ud-

over fortsat at holde fokus på afspærring og bevogtning.

"Hjemmeværnet har mange tusinde medlemmer med karrierer inden for mange erhverv. Kombineret med kendskabet til militært håndværk kan det være med til at adskille Hjemmeværnet fra Forsvaret. Vi skal dyrke vores egne niches og tilbyde os som et relevant supplement," siger Jens Hald, som ofte omtaler Hjemmeværnets rolle i det danske forsvar og beredskab som "en folkelig forsikring".

Han nævner støtte til civil genopbygning i stil med de landbrugseksperter, som Hjemmeværnet for tiden har i Afghanistan for at støtte et amerikansk "agribusiness development-team". Andre områder kan være cyberforsvar og det store fokus på det arktiske område.

En turbulent tid

Noget af det, som har fyldt allermost i de forgangne fire år, er besparelser og manglende tid til at gennemføre de nødvendige justeringer og nedskæringer på en hensigtsmæssig måde i Hjemmeværnet. En drænende proces for de ansatte, hvilket i nogen grad smitter af på de frivillige medlemmer.

"De konstante og hurtige ændringer har tydeligt illustreret, hvorfor det er vigtigt for Hjemmeværnet fortsat at have en kommitteret. En der er tæt på det politiske niveau. Hjemmeværnet har brug for en advokat for de særlige forhold, der gælder for et frivilligt beredskab."

Derfor glæder det også den afgående civile chef, at der umiddelbart inden deadline på dette magasin så ud til at være politisk opbakning til at ansætte en ny kommitteret. Uanset hvem det i givet fald bliver, får han eller hun dette råd med på vejen:

"Man kan ikke gøre alle tilfredse. Men man kan udpege nogle mål, sætte nogle fyrårne op og så holde fast. Til at begynde med var der mange kritikere og egentlige modstandere af mine planer. Heldigvis har jeg mødt mange, som har ændret opfattelse med tiden," siger Jens Hald og evaluerer de seneste fire års resultater.

Det er dog en fortrøstningsfuld og tilfreds kommitteret, der nu skal videre.

"Det har været en interessant, men til tider også svær og ensom rejse. Men jeg synes, jeg overdrager en organisation, som jeg godt kan tillade mig at være stolt af – især på grund af de frivilliges store indsats."

En medarbejder registrerer sig, bestiller og betaler for sine varer.

Når ordren er modtaget og håndteret på depot, sendes varerne med posten.

Medarbejderen modtager den bestilte vare, og betalingen gennemføres.

Ny online webshop på vej

Inden udgangen af året lancerer Forsvaret en ny webshop for Hjemmeværnets frivillige. Her kan du handle skjorter og fodtøj efter samme principper som på kommercielle indkøbsportaler.

AF CHARLOTTE BAUN SENHOLT

Hjemmeværnets frivillige bliver de første kunder, der får adgang til en ny online-baseret e-handelsplatform, som Forsvarets Materieltjeneste (FMT) står bag.

Forsvarets Online Webshop, som shoppen kommer til at hedde, går i luften ultimo 2013. Shoppen vil for Hjemmeværnets vedkommende erstatte det hidtidige onlinesalg gennem Hjemmeværnets Munderingsudsalg (HMU), som blev etableret i 2007 og er tilgængeligt på [HJV.DK](#) bag login.

”Den nye webshop er mere brugervenlig, blandt andet fordi den valgte løsning benytter sig af velkendte funktioner, som man finder på andre indkøbsportaler i dag,” forklarer chefkonsulent i Forsvarets Materieltjeneste, Michael Ostermann, der er leder af projektet. Han fortsætter:

”Når du har logget ind, kan du søge efter varer, som du også kan få vist i et større billedformat. De udvalgte varer lægges i en indkøbskurv, hvorefter du får en oversigt over vareordren og herefter betaler direkte på nettet med et betalingskort. Pengene for vareordren bliver dog først trukket,

når varen er afsendt fra vores depot,” siger chefkonsulent Michael Ostermann.

I shoppen kan du blandt andet købe ekstra skjorter, sokker, strømper, fodtøj, eller handsker som et supplement til den udrustning, du allerede har fået udleveret i Hjemmeværnet. Især skjorterne har vist sig at være en populær vare.

I første omgang vil man kun kunne betale med visa/dankort, men systemet er udviklet, så andre betalingskort vil kunne implementeres. For at få adgang til shoppen skal du

have et brugerlogin via [HJV.DK](#), og når du er oprettet som bruger, vil du få adgang til webportalen.

Positive sidegevinster

Lanceringen af Forsvarets Online Webshop sker efter længere tids analyse- og udviklingsarbejde. Det bliver firmaet Tricom, som skal levere den nye e-handelsplatform. Tricom står bag lignende indkøbsløsninger for blandt andet Tivoli og Skatteministeriet, og i løbet af efteråret vil det nye system blive testet, inden det går i luften.

Ud over at være mere brugervenligt i forhold til kunderne har den nye e-handelsplatform også andre positive sidegevinster.

”Det er simpelthen nemmere at administrere og vedligeholde systemet. Det er jo også værd at notere,” fastslår Michael Ostermann.

Foreløbig er det i første omgang Hjemmeværnets frivillige, der får glæde af den nye webshop. På længere sigt er der planer om at udvide projektet til andre dele af Forsvaret.

Gasten Morten B. Schmidt sprang gladelig i vandet, hver gang han demonstrerede redning i Laboe.

Livlige dage i Laboe

AF: BETH WERNER
FOTO: OLE FRIIS

Hver sommer sejler hjemmeværnsflotillen fra Sønderborg sydpå til Laboe i Tyskland. I tre hektiske dage står den på lige dele øvelse og hygge med kammeraterne i den tyske søredningstjeneste. HJV magasinet tog med på togt.

Ankomsten til havnen i den nordtyske by Laboe tager pludselig en drejning for MHV 814 Budstikken. Netop som skibet er klar til at anløbe havnen nord for Kiel, får besætningen om bord en melding om, at en brætsejler er meldt savnet i Kieler Fjord.

Velkomsten fra de tyske værter på fartøjet Berlin lyder derfor kort og godt: "Vi har en søredning nu". Budstikken tilbyder uden tøven hjælp, og sanserne blandt de 12 besætningsmedlemmer skærpes øjeblikkeligt.

Trods ihærdig eftersøgning lykkes det dog ikke at finde den savnede.

"Jeg tror nu ikke, der er sket ham noget. Han er højst sandsynlig gået i land et sted på kysten, uden at nogen har bemærket det. Men en alarm er en alarm, og den skal naturligvis tages alvorligt," siger fartøjsfører på Budstikken, løjtnant Stephan Valkær.

Det er lørdag den 27. juli, og SAR-operationen rykker lidt ved Budstikkens program for det tre døgns lange udlandstogt. Først klok-

ken 15 lægger MHV 814 til kaj i Laboe, hvor de ellers skulle være anløbet klokken 12.30.

Venskab og øvelser

Omtrent samme tid dagen efter er fokus mere på hygge end på nødstedte til havs.

"Håber sandelig, du har en ren skjorte til i aften," lyder det fra en kollega til gast Ken Roager Paulsen.

Han kigger ned og får øje på en plet på skjorten.

Ken Roager tager drilleriet fra "de gamle" om bord i stiv arm. Stemningen blandt den 12 mand store besætning på Budstikken er utvungen og afslappet. Alle glæder sig til aftenens cocktailparty.

Invitationen til gæsterne – de otte besætningsmedlemmer på den tyske søredningskrydser Berlin, der ligger agter mod agter med det danske hjemmeværnsfartøj langs kajen – er for længst sendt ud. Og den 45 kilo tunge pattegris i grillen er godt på vej til

at blive både mør og sprød inden gæsternes ankomst.

Fælles dansk-tysk indsats

Flotille 136 Sønderborg er i Laboe for at deltage i "Tag der Seenotretter", som er en årlig begivenhed, hvor den tyske søredningstjeneste har åbent skib og demonstrerer sine færdigheder for offentligheden. Båndene mellem de to byer er knyttet for flere år siden gennem Sønderborg-flotillens deltagelse i Kieler Woche, og det er tredje gang, den danske flotille tager på togt til Laboe.

"Vi har et uformelt partnerskab eller en venskabsaftale, om man vil, med Laboe, hvor søredningskrydseren Berlin er hjemmehørende," forklarer fartøjsfører Stephan Valkær og fortsætter:

"Vores to lande deler territorialgrænser i Østersøen, og det betyder blandt andet, at vi med jævne mellemrum er fælles om en SAR-operation. Samarbejdet mellem Budstikken og Berlin fungerer rigtig godt under de fælles redningsaktioner. Det skyldes måske netop, at besætningerne mødes en gang om året for at øve søredning sammen."

Ud over øvelser og kammeratskab på tværs af grænsen giver opholdet i det nordtyske også den lokale befolkning et indblik

Fartøjsfører Stephan Valkær til højre og gæsten Oliver Miesen fra tyske Berlin var godt tilfreds med indsatsen under de fælles redningsøvelser.

redningsbåden Steppke, som har fast skrog, og siger: "I hårdt vejr med høj søgang kommer en gummibåd hurtigt til kort som redningsbåd. Så jeg byttede gerne til en fastskrogredningsbåd."

Efter dagens folkelige arrangement med rundvisning, demonstration af udstyr og redningsøvelser, er det tid til at pleje venskab. Pattegrisen er ved at være færdig. Lufttemperaturen nærmer sig grillens, så chefen vælger at fravige beklædningsreglementet til aftenens cocktailparty.

"Udgangsuniform, men uden slips," lyder hans instruks til besætningen.

For selv om 12 sønderjyder knokler løs under det meste af opholdet med redningsøvelser og åbent skib under deres besøg i Laboe, så har sommertogtet også et andet formål.

"Turen er kombineret arbejde og fornøjelse. Togtet er en slags belønning for de folk, der har gjort en solid og særlig indsats det forgangne år," siger Stephan Valkær, mens hans besætning gør sig klar til at modtage aftenens gæster, besætningsmedlemmerne fra Berlin.

i Marinehjemmeværnets opgaver, organisation og materiel. Og de mange besøgende får smæk for skillingen.

Pludselig meldes fire mand over bord. Budstikkens besætning udløser straks to redningsflåder og sætter deres gummibåd i vandet. Besætning arbejder koncentreret og effektivt. Men det tager tid at løfte gummibåden ned med kranen, og nogle af de nødstedte er bevidstløse og kan derfor ikke komme op i redningsflåderne. Den tyske redningsbåd Steppke løsnes derfor på et splitsekund fra Berlins agterdæk, glider ned ad sliken og sætter kurs mod en af de bevidstløse i vandet. De mange hundrede tilskuere til dramaet holder vejret.

Ved en fælles redningsindsats fra de to lan-

des besætninger bliver de to danskere og to tyskere reddet op af vandet. Og heldigvis var de fire mand i vandet ikke kommet noget til. For der var blot tale om en øvelse iscenesat til lejligheden.

Materiel misundelse

Menneskemængden på kajen nikker bifaldende. Mange af dem er ankommet til Laboe fra Kiel med turbåden, og skulle der ske noget på tilbageturen senere på dagen, har de just fået demonstreret, at både deres egen tyske søredningstjeneste og Marinehjemmeværnet fra Danmark er uhyre effektive til søredning.

Den danske fartøjsfører skæver lidt misundeligt til

Besætningerne på Budstikken og Berlin demonstrerer hurtigt og effektivt, hvordan fire mand reddes op af vandet ved hjælp to redningsflåder og to redningsbåde.

Den tyske søredningstjeneste bruger deres skibssparebøsse til at indsamle midler til driften af tjenesten, som er privat finansieret modsat det offentligt finansierede Marinehjemmeværn.

Dansk og tysk søredning

- **Marinehjemmeværnet (MHV)** i Danmark har eksisteret siden 1952 og er som myndighed under Hjemmeværnet finansieret af den danske stat
- MHV har 39 flotiller placeret strategisk, så de dækker samtlige cirka 7.300 km kyststrækning og alle farvande
- Marinehjemmeværnet har i alt 30 fartøjer, som hver har en gummibåd. Dertil råder MHV over i alt 12 gummibåde, heraf otte på trailer
- Opgaverne er primært søredning og farvandsovervågning foruden brand og opgaver i samarbejde med Politi, Skat og miljømyndigheder.

Læs mere på www.hjv.dk/mhv

- **Den tyske søredningstjeneste**, Die Deutsche Gesellschaft zur Rettung Schiffbrüchiger (DGzRS), har eksisteret siden maj 1865. DGzRS er en privat organisation, der er finansieret primært gennem bidrag fra fonde, erhvervsliv og private bidragsydere
- Redningstjenesten råder over 20 fartøjer og 40 redningsbåde med fast skrog, som tilsammen dækker de ca. 2.400 km tysk kystlinje
- Opgaverne er udelukkende koncentreret om søredning og brand. Øvrige opgaver til søs varetages af henholdsvis det tyske Wasserschutzpolizei og Zoll.

Læs mere på www.seenotretter.de

Ros for håndtering af ulykke

Togtet til Laboe ender næsten, som det begyndte, nemlig med en SAR. Denne gang som en øvelse dagen efter grillaftenen på Budstikken.

"Fartøj i brand cirka halvanden sømil fra Laboe – en mand i vandet og en såret om bord," lyder radiomeldingen fra Berlin til Budstikken.

Ved skadestedet samler Budstikken som det første den overbordfaldne op. I mellemtiden har Berlin slukket branden med sine to vandkanoner med en kapacitet på 36.000 liter vand i minuttet. Budstikken sender sine sygdomsbehandlere om bord på det havarerede fartøj. Den sårede skal under behandling.

Det viser sig, at også en tredje person er såret. Hun bliver spændt på et bræt til fiksering af patienten – et såkaldt spineboard – og transporteres over til Berlin for behandling. Med blandede besætninger sejler Budstikken og Berlin tilbage i havn, hvor øvelsen evalueres.

"Der er stor ros fra lægen ombord på Berlin for vores professionelle måde at håndtere både skadested og brug af udstyr," fortæller Stephan Valkær, mens han og besætningen efter et særdeles vellykket træf mandag klokken 13 kaster los og sejler tilbage til Sønderborg.

Redningsbåden Steppke på vej tilbage til moderskibet Berlin efter fælles redningsøvelse med Budstikken.

Hvad synes du er højdepunktet på træffet i Laboe?

Allan Jørgensen,
gast på Budstikken:

”Vi får udvidet vores horisont, både fagligt og personligt. Desuden er det dejligt at opleve de besøgendes enorme nysgerrighed og spørgelyst under åbent skib-arrangementet.”

Ole Duus,
hovmester på Budstikken:

”Vi får knyttet nogle venskabsbånd, som betyder, at nu kender du pludselig makkerne på det rednings-skib, som deltager i samme redningsaktion som dit skib. Det er en god fornemmelse.”

Nicolai V. Wollesen,
navigator på Budstikken:

”Det gode kammeratskab med vores tyske kolleger. Det ene øjeblik tager vi gas på hinanden og i det næste gør vi det alvorlige arbejde i fællesskab. Det kræver godt kammeratskab.”

Rolf Oster, maskinchef
på Berlin:

”Det fantastiske samvær med danskerne. Vi driller hinanden med, hvem der har det bedste udstyr og grej og vi løser de seriøse opgaver i fællesskab. Og ja, så har jeg også ”hugget” min kone hos Marinehjemmeværnet.”

2.000

tyskere på dansk fartøj

AF BETH WERNER
FOTO: OLE FRIIS

”Was ist denn das?” En tysk kvinde tænker højt, mens hun kigger på Budstikkens gråmalede skrog. Hun går resolut op ad landgangsbroen og om bord for at få svar på sit spørgsmål.

Mens næstkommanderende, Karl Arne Winther, fra sin plads på broen sætter endnu en streg på sit papir i forsøget på at holde mandtal på antallet af besøgende, byder dækgast Allan Jørgensen de besøgende velkommen med et tilbud om en rundvisning på skibet.

Nysgerrige gæster

Allan Jørgensen hører ubetinget til blandt de erfarne i besætningen. Om få måneder kan han fejre 40-års jubilæum i Sønderborg-flotillen, hvor han både har været flotillechef, skydelærer og de senere år dækgast og kontaktofficer.

De tyske besøgende, som næstkommanderende løseligt har optalt til over 2.000, er således i hænderne på en særdeles rutineret, vidende og ikke mindst meget sproglyndig rundviser.

”Det er en fornøjelse at vise tyskerne rundt. De spørger og spørger i modsætning til danskerne, der under vores åbent skib-arrangementer derhjemme er mere interesserede i at kigge end stille spørgsmål,” fortæller Allan Jørgensen.

At Marinehjemmeværnet og dermed det grå danske fartøj er statsfinansieret, kommer som en stor overraskelse for stort set alle de tyske besøgende. Deres egen søredningstjeneste er nemlig en privat organisation.

Klokken nærmer sig 17. ”Open ship”-skiltet på Budstikkens bagbords-side tages ned, og snoren over landgangen sættes op.

Alligevel er der stadig besøgende, som gerne vil ombord og se og høre om, hvad Budstikken er for et skib.

Og som de høflige mennesker, besætningen er, får også de sidste videbegærlige besøgende en tur rundt på skibet.

MHV 814 Budstikken lagde dæk til flere end 2.000 interesserede besøgende, da fartøjet lå til kaj i Laboe nord for Kiel.

Nyt liv til Hjemmeværnsfonden

Et bredere ansøgerfelt og flere donationer skal bidrage til flere støttemuligheder.

AF CHARLOTTE BAUN SENHOLT

Andreas Brøndt Jørgensen fik i 2012 overrakt et legat af Hjemmeværnsfondens formand, kommitteret Jens Hald.
Foto: Nina Villadsen.

Hjemmeværnsmedlemmer, der har ydet en særlig indsats, kan blive hædret af Hjemmeværnsfonden. Det skete, da en gruppe hjemmeværnssoldater for nogle år siden ydede den helt nødvendige livreddende førstehjælp ved en alvorlig helikopterulykke under en øvelse. Indsatsen reddede den ene passagers liv. Og de hjemmeværnssoldater, der har præsteret noget helt ekstraordinært, kan fonden tildele en fornem æressabel for deres usædvanlige indsats for Hjemmeværnet.

Fonden støtter også aktiviteter, der bakker op om Hjemmeværnets sag. Det kan være arrangementer som Forsvarets Dag på Kronborg, hvor Hjemmeværnet med sin tilstedeværelse gør opmærksom på det frivillige forsvar. Derudover betænker fonden hjemmeværnssoldater, der er kommet til skade i tjenesten.

På trods af de gode formål savner fonden større bevågenhed og gennemslagskraft. Det ønsker fondens formand, Den Kommitterede for Hjemmeværnet, Jens Hald, at ændre på, så mange flere kan få glæde af fondens støttemuligheder.

"Jeg ser meget gerne, at Hjemmeværnfonden får et løft, så den bliver mere levedygtig og i bevægelse. Vi vil gerne uddele flere midler ud fra de rammer, vi arbejder under," siger Jens Hald.

I samme åndedrag fastslår formanden, at fonden også har behov for en økonomisk håndsrækning eksempelvis fra støtteforeninger eller andre donorer, så fondens formue – og dermed støttemulighederne – kan vokse. På grund af det lave renteniveau er væksten i fondens formue for øjeblikket beskeden, forklarer Jens Hald.

"Donationer til fonden går jo til et godt formål. Nærlig til at støtte de værdier, Hjemmeværnet repræsenterer," siger Jens Hald, der håber på at tiltrække såvel fere ansøgere som donorer til fonden.

Ansøgninger til Hjemmeværnsfonden skal ske ad kommandovejen til fondens sekretariat i Hjemmeværnskommandoen.

REVISIONSPÅTEGNING:

Hjemmeværnsfonden:

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af fondens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2012 samt resultatet af fondens aktiviteter for regnskabsåret 1. januar -31. december 2012 i overensstemmelse med lov om fonde og visse foreninger.

København, den 4. april 2013
Danske Forvaltning
Christina Hjelm Poulsen, Fondsrevisor

Hjemmeværnsfonden

Regnskab for 2012

RESULTATOPGØRELSE FOR ÅRET 2012

Indtægter:

Renteindtægter	60.316
Realiseret kursgevinst/-tab på frie aktier	-73
Kapital modtaget fra GM S.E. Johnstad-Møllers Fond	4.314
Modtaget gave	0
Ordinære indtægter i alt	64.557

Udgifter:

Omkostninger ved bestyrelsesmøder	5.045
Gaver	0
Øvrige omkostninger	0
Regnskabs- og revisionshonorar	8.375
Forvaltningsgebyr og øvrige gebyrer	2.012
Administrationsomkostninger i alt	15.432

Resultat før uddeling/skat 49.125

Uddeling:

Almennyttige uddelinger	55.000
Anvendt tidligere års hensættelser	-9.779
Hensat til senere uddeling	36.752
Uddelinger i alt	81.973

Resultat før skat -32.848

Skat -17

Nettoresultat -32.831

BALANCE PR. 31. DECEMBER 2012

AKTIVER

Bundne aktiver:

Danske investeringsforeninger	2.235.936
Bankindestående	31
Mellemregning konsolidering	-3.174
Bundne aktiver i alt	2.232.793

Frie aktiver:

Danske obligationer	5.331
Danske investeringsforeninger	0
Bankindestående	52.144
Tilgodehavende skat	3.005
Mellemregning - konsolidering	3.174
Frie aktiver i alt	63.654

AKTIVER I ALT 2.296.447

PASSIVER

Egenkapital	2.288.072
Heraf hensættelser til senere udlodning	36.752
Gældsforpligtigelser	8.375

PASSIVER I ALT 2.296.447

København, 4. april 2013

Dansk Forvaltning

I bestyrelsen:

Jens Hald, formand, Anders Holde, Knud Sander, Christine Bruun Brandborg, Arne Slej Pedersen, Benny Sandsted Jacobsen, Finn Henrik Bødtker og Henrik Holten.

Hjem igen med blandede oplevelser i bagagen

Gennem mere end to årtier er Danmark blevet et land med veteraner. Fra 1992, hvor Danmark begyndte at sende soldater til verdens farlige brændpunkter, og til i dag har omkring 30.000 mænd og kvinder været i international mission.

Langt de fleste veteraner vender hjem med værdifulde kompetencer til gavn for dem selv, deres familier og det danske samfund. En mindre gruppe får behandlingskrævende symptomer.

På de næste sider sætter HJV magasinet fokus på veteranerne. Vi har blandt andet talt med chefen for Veterancentret i Ringsted, oberst Kåre Byrnak, og har besøgt et af de tre veteranhjem, der drives af frivillige kræfter også fra Hjemmeværnet.

Vidste du, at:

- En veteran er en person, der som enkeltperson eller som del af en enhed har været udsendt i mindst én international operation.
- Danmark i dag har omkring 30.000 veteraner.

AF CHARLOTTE BAUN SENHOLT
FOTO: OLE BO JENSEN

Historien om veteraner har mange facetter

Chefen for Veteracentret, oberst Kåre Byrnak, vil gerne bidrage til et mere nuanceret billede af Danmarks omkring 30.000 veteraner.

Sommeren igennem har der i medierne været mange fortællinger om danske veteraner og deres indsats efter Danmarks exit fra Afghanistan. Ikke mindst om skyggesiderne og om nogle af de vanskeligheder, veteranerne har pådraget sig under deres udsendelse.

Men der findes også en anden fortælling om veteranerne. Det er en fortælling, som chefen for Veteracentret, oberst Kåre Byrnak, ville ønske fik mere spalteplass i medierne.

”Den udbredte fortælling i medierne handler ofte om den mindre gruppe af veteraner, som har fået psykiske eller fysiske skader. Den er også vigtig at fortælle, men den må aldrig stå alene. Faktisk kommer langt de fleste soldater styrkede og berigede hjem fra de internationale operationer, der gør dem mere kompetente både professionelt og menneskeligt. Det viser vores erfaringer og undersøgelser. Derfor ser jeg gerne, at omtalen af veteranerne blev mere nuanceret,” siger oberst Kåre Byrnak.

Individuelle forløb

Obersten satte sig for et års tid siden i chefstolen for Veteracentret i Ringsted, der blev oprettet i 2011 for at samle alle de ellers spredte kompetencer og initiativer under én paraply.

Så i dag er Veteracentret indgangen til viden, rådgivning og netværk for veteraner og pårørende. Veteracentret har et større hjælpeapparat med socialrådgivere, psykologer, job- og uddannelsesrådgivere, beskæftigelseskonsulenter samt en døgnåben telefonlinje at trække på. Der er også filialer rundt om på landets kaserner i Aalborg, Holstebro,

Fredericia, Slagelse, Høvelte og på Svanemøllen med uddannede kontaktpersoner.

For øjeblikket er 108 veteraner i gang med et individuelt tilpasset rehabiliteringsforløb med henblik på at komme tilbage på arbejdsmarkedet eller i gang med en uddannelse. De 108 veteraner udgør dog blot en lille del af de mange veteraner, som Veteracentret er i berøring med.

”Vores fornemste opgave er at støtte og hjælpe disse veteraner tilbage på sporet. Det gør vi ved at tilgodese den enkelte veteran bedst muligt og ved hele tiden at inddrage viden fra forskningen i nye behandlingsmetoder om effekten af at være i en international mission,” siger Kåre Byrnak.

Dialog med andre

Veteracentret samarbejder i vid udstrækning også tværfagligt med andre instanser, som eksempelvis kommunerne.

”Netop når det gælder støtten til veteranerne, er det vigtigt, at de berørte aktører løfter i flok. Det er ikke en opgave, vi kan løse alene,” påpeger Kåre Byrnak.

En mulighed for veteranerne i rehabilitering er at komme i praktik, der spænder over alt lige fra få timers skånetjeneste til fuld tid på kontor eller til manuelle funktioner. Veteracentret kan med bred opbakning fra Forsvarets myndigheder, herunder også Hjemmeværnet, således tilbyde 176 praktikpladser i Forsvaret. Dertil kommer yderligere 143 praktikpladser i civile virksomheder.

Veteracentrets koordinerende rolle betyder også, at Kåre Byrnak og hans personale er i løbende dialog med blandt andet soldaternes faglige organisationer, de mange fri-

villige organisationer for veteraner og pårørende samt andre offentlige myndigheder, som har berøring med veteranområdet.

”Vi har jo hver vores profil og derfor forskellige strenge at slå på i forhold til at støtte veteranerne og deres pårørende. Det er min klare opfattelse, at alle er positive bidragydere med de muligheder og kompetencer, de kan tilbyde. Men selvfølgelig kan vi hele tiden udvikle os,” siger Kåre Byrnak.

Før, under og efter

Orienteringen om Veteracentrets tilbud om psykologisk assistance er lagt i helt faste rammer både før, under og efter en udsendelse. Veteracentrets psykologer står således stand by 24 timer i døgnet og er klar til at rykke ud, hvis soldaterne kommer ud for voldsomme eller traumatiserende oplevelser, mens de er udsendt og får brug for at tale med en psykolog for at få bearbejdet oplevelserne. Det er et tilbud, soldaterne plejer at tage imod, understreger Kåre Byrnak.

Når veteranerne vender hjem, får alle tilbud om en samtale med en psykolog, hvis de på et tidspunkt får brug for at tale om belastninger. Det er dog ikke alle, der tager imod tilbuddet. Så der er nogle, som kan gå rundt og putte sig med psykiske skader, som Veteracentret ikke kender til. Det er blandt andet disse veteraner, Veteracentret gerne vil gøre en ekstra indsats for.

”Veteranpolitikken er netop blevet evalueret. Den viste blandt andet, at der er behov for en mere fokuseret indsats over for den mindre gruppe af veteraner, som har behov for hjælp, men som ikke selv opsøger den,”

A photograph of Oberst Kåre Byrnak, a man with a white beard and glasses, wearing a white military uniform with gold epaulettes and a Danish flag on the sleeve. He is holding a large black umbrella. The background is a dense green hedge.

Langt de fleste soldater kommer styrkede og berigede hjem fra de internationale operationer med væsentlige kompetencer i rygsækken."

Oberst Kåre Byrnak,
chef for Veterancentret

forklarer Kåre Byrnak og peger på, at en mulighed kunne være, at Veterancentret bliver mere opsøgende i sit arbejde.

"Man skal også forstå, at posttraumatisk stresssyndrom (PTSD), som nogle soldater får, ikke altid viser sig lige med det samme. Så det kræver noget ekstra af os. Og her er der et potentiale for udvikling," forklarer Kåre Byrnak.

Anerkendelse

Centerchefen returnerer til udgangspunktet for, hvordan man i højere grad udbreder den positive fortælling om veteranerne.

"Anerkendelse spiller en stor rolle. Flagdagen 5. september er et godt eksempel på samfundets anerkendelse, fordi vi herigennem viser vores respekt for alle veteraners indsats. Heldigvis bakker flere og flere kommuner nu også op om arrangementet. Også de mange soldaterforeninger yder et kæmpe arbejde for at udbrede anerkendelsen og støtten. Det er alt sammen med til at synliggøre de positive fortællinger om veteranerne – og det har alle veteraner fortjent. Både de der har fået ar på sjælen og de, der er kommet styrket hjem," siger Kåre Byrnak.

TEKST: THOMAS BRUNSTRØM
FOTO: SIMON KNUDSEN

"Ingen skal sidde alene i et hjørne"

Frivillige kræfter driver med ildhu tre veteranhjem, hvor alle udsendte hjemmeværnssoldater kan møde ligesindede, trække stikket ud og få hjælp til næsten alt.

I Fredericia, Aalborg og København ligger tre velbevarede hemmeligheder for de fleste hjemmeværnssoldater. Men det er sådan set ikke meningen, at de skal være hemmelige. Tværtimod. Det forsøger vi at lave om på nu. I de tre byer ligger nemlig veteranhjem, hvor alle, der har været udsendt i tre måneder eller derover er mere end velkomne – uanset om de er fra Hæren, Hjemmeværnet eller nødhjælpsorganisationer. Det samme gælder for de pårørende.

En af 'værterne', som det så fint hedder, på veteranhjemmet på Frederiksberg, er Naja Karlsen, der har været 18 år i Hjemmeværnet – for øjeblikket som løjtnant i Flyverhjemmевærnet. Hun siger:

"Det er min opfattelse, at der er rigtig mange hjemmeværnssoldater, der ikke ved, at veteranhjemmевærnene eksisterer. Men jeg ved også fra samtaler med hjemmевærnskolegaer og fra dem, der har fundet vej til os, at der er brug for det."

Åbent altid

Besøgstallene tyder på, at hun har ret i sin antagelse om, at der er brug for veteranhjem. Hjemmet i København havde i 2011 3.200 besøg og 4.500 i 2012. Samme år var der i gennemsnit 6,5 overnattende gæster per nat, hvilket er lidt af en præstation, idet hjemmet kun råder over fem værelser med senge. Husleje, varme og el bliver dækket af en fond, men alle øvrige udgifter bliver dækket af det muliges kunst – "donationer, legater, arv og hvad vi ellers kan skrabe sammen", som Gitte Joensen, bestyrelsesformand for veteranhjemmet i København, siger.

Selv om stedet bliver drevet på 100

procent frivillige kræfter, er der åbent 24 timer i døgnet 365 dage om året. Værterne på stedet kan ikke tilbyde psykologhjælp eller lignende, men kan altid hjælpe med kontakt til relevante personer, uanset om det handler om en psykiater, økonomi eller boligproblemer. Men først og fremmest er veteranhjemmene et værested, hvor man kan møde folk, der har været i samme situation som en selv.

Battle mind til home mind

"Hvis man har været udsendt for Hjemmевærnet, går der typisk fire dage, fra man er kommet hjem, til man er afklædt og aftrådt. Men på fire dage kan man ikke nå at omstille sig fra battle mind til home mind," siger Naja Karlsen og fortsætter:

"Der er rigtig mange, der trænger til et pusterum. Til at få taget trykket af og hive stikket ud. Det giver en tryghed at kunne tale frit uden uniform."

Naja Karlsen understreger, at det netop er mødet med ligesindede, der er en af veteranhjemmernes forcer:

"Vi som værter har som fornemste opgave at sørge for, at alle har det godt, og at der er kaffe på kanden. Selvfølgelig hjælper vi, hvis brugerne skal have kontakt til en psykiater eller have hjælp til posen med uåbnede rudekuverter, men vores brugere er først og fremmest gode til at passe på hinanden. De er 100 procent klar til at gøre hvad som helst for hinanden. Der er ingen, der får lov til at sidde alene i et hjørne, og alle er lige uanset om de er fra Hjemmевærnet, Hæren eller en nødhjælpsorganisation."

Naja Karlsen fra Flyverhjemmевærnet er blandt de frivillige værter på Veteranhjemmet i København. "Hos os kan veteranerne få et pusterum og snakke med ligesindede," fortæller Naja.

6 TILBUD

til tidligere udsendte

AF CHARLOTTE BAUN SENHOLT

HJV magasinet har samlet en håndfuld nyttige oplysninger om støttemuligheder, foreninger og arrangementer, der anerkender veteranerne.

1 Rådgivning til alle

Veterancentret i Ringsted har eksisteret i to år og er indgangen til viden, netværk og informationer om veteraner. Veterancentret rådgiver veteraner og deres pårørende om støttemuligheder og kan kontaktes døgnet rundt på 72 16 34 00. Få flere oplysninger på: www.veteran.forsvaret.dk eller find Veterancentret på facebook.

2 Et sted at mødes

Der er i dag tre veteranhjem i København, Fredericia og Aalborg. Veteranhjemmene er døgnåbne, og der er arrangementer og sportsaktiviteter for alle krigsveteraner, som har brug for at snakke med andre veteraner. Veteraner, der ikke har noget sted at være, kan bo midlertidigt på veteranhjemmene i en kort periode.

Hjemmene drives af frivillige, heriblandt også hjemmeværnsmedlemmer. Få flere oplysninger på www.veteranhjem.dk

Det var et længe næret ønske, der gik i opfyldelse for veteranen og hjemmeværnsmanden Brian Nonbo, da det første Veteranhjem blev åbnet i Fredericia i august 2010. Arkivfoto: Ole Friis.

3 Årlig fejring

Den 5. september er officiel flagdag for Danmarks udsendte i international tjeneste. På dagen hyldes og anerkendes veteranerne for deres indsats i de internationale missioner med parade, taler og kransnedlæggelse. Også Hjemmeværnet er repræsenteret ved flagdagen, der blev højtideligholdt første gang 5. september 2009.

4 Monument over indsatsen

Danmark har fået sit eget monument for de faldne i international tjeneste. Monumentet, der ligger på Kastellet i København, bærer navnene på alle de soldater, der har mistet livet i international tjeneste siden 1948.

5 Ro og grønne fingre

I sommer blev der på frivilligt initiativ åbnet en såkaldt VeteranHave ved Slotsbjergby, der ligger i nærheden af Slagelse. VeteranHaven er en terapihave, hvor krigsveteraner og deres pårørende kan dyrke jorden. Der har været stor opbakning til projektet, som du kan finde flere oplysninger om på facebook.

6 Foreninger og fonde

En række frivillige foreninger og fonde organiserer og støtter veteranerne og deres pårørende, herunder blandt andet:

De Blå Baretter: Foreningen arrangerer aktiviteter og fortæller omverdenen om de mange opgaver, veteranerne har haft. Læs mere på: www.blaabaretter.dk

Soldaterlegatet: Er en selvejende og uafhængig fond, der yder økonomisk støtte til veteraner og deres pårørende. Fonden har siden 2009 blandt andet udbetalt legater til

over 800 veteraner og deres pårørende og doneret særligt træningsudstyr til amputerede på fem kaserner.

Læs mere på www.soldaterlegatet.dk

Støt Soldater & Pårørende: Også denne forening yder økonomisk støtte til sårede soldater og deres pårørende.

Læs mere på: www.ssop.dk

Familienetværket: Er et netværk, der drives af pårørende til veteraner.

Læs mere på www.familienetvaerket.dk

For at mindes modstandsbevægelsen og i respekt for de danske soldater, der er faldet i international tjeneste, lægger Hjemmeværnsledelsen hvert år en krans ved det nye monument på Kastellet. Foto: Steen Wrem

”Her er også plads til veteraner”

TEKST OG FOTO: CHARLOTTE BAUN SENHOLT

Hærhjemmeværnsdistrikt Sydsjælland og Lolland-Falster er en af de myndigheder, som har positive erfaringer med at have veteraner i praktikforløb.

Hærhjemmeværnsdistrikt Sydsjælland og Lolland-Falster har sagt ja til at tilbyde veteraner en praktikplads i samarbejde med Veterancentret i Ringsted, der koordinerer en praktikpladsordning for veteraner.

”Vi er meget glade for den brede positive opbakning fra Forsvarets myndigheder, og herunder også fra Hjemmeværnet, der beredvilligt har stillet praktikpladser til rådighed for veteranerne,” siger chefen for Veterancentret, oberst Kåre Byrnak.

Praktikpladserne er møntet på de 108 veteraner, som gennem Veterancentret er i gang med et rehabiliteringsforløb for at finde et alternativ til karrieren som kampsoldat – og dermed et nyt ståsted i livet.

Støtte i omstillingsproces

”Jeg opfatter det som helt naturligt, at vi i Hjemmeværnet også har plads til veteraner og kan støtte dem i deres omstillingsproces, som kan være vanskelig. Det skal vi som arbejdsplads kunne rumme,” siger fungerende distriktschef i Hærhjemmeværnsdistrikt Sydsjæl-

land, og Lolland-Falster, major Kenneth Goos.

Distriktet har for øjeblikket en veteran fra Forsvaret i et praktikforløb, der har været udsendt flere gange i internationale missioner i Kosovo, Irak og i Afghanistan. På distriktet har veteranen fået tilbudt et forløb, som omfatter daglig tjeneste.

”Vi har kun positive erfaringer med ordningen, der også bidrager til at udvide vores horisont på veteranområdet,” siger Kenneth Goos.

Årlig Veterandag

Distriktet har også på anden vis fokus på veteranerne og har et nyt arrangement i støbeskeen møntet på distriktets godt 40 hjemmевærnssoldater, der de seneste år har været udsendt som bevogtningssoldater på internationale missioner i Kosovo og Afghanistan.

De har udtrykt ønske om, at distriktet tager initiativ til et arrangement for veteranerne som en anerkendelse af deres indsats.

”Det ønske vil vi gerne imødekomme, så vi barsler med en årlig Veterandag. Vi skal desuden indvie en tavle med navnene på alle

Praktikordning for veteraner

Veteraner kan som en del af deres rehabilitering komme i praktik, der spænder over alt lige fra få timers skånetjeneste til fuld tid på kontor eller til manuelle funktioner. Forsvarets myndigheder, herunder også Hjemmeværnet, tilbyder således 176 praktikpladser. Desuden stiller civile virksomheder yderligere 143 praktikpladser til rådighed.

de veteraner, der har været udsendt,” siger Kenneth Goos.

”Det er helt naturligt, at vi i Hjemmeværnet også har plads til veteraner. Det skal vi som arbejdsplads kunne rumme.”

Major Kenneth Goos

fungerende chef for Hærhjemmeværnsdistrikt Sydsjælland og Lolland-Falster

Hjemmeværns-soldaterne gik til stålet på den nye bootcamp for befalingsmænd.

AF CHARLOTTE BAUN SENHOLT
FOTO: OLE HJØRT

Sløring og læring i sommervarmen

Normalt betyder sommerferie afslapning. Sådan er det ikke i Hjemmeværnet. Rigtig mange videbegærlige hjemmeværnssoldater vælger en aktiv ferie og tager på uddannelse med Hjemmeværnet, fordi det er både sjovt og udfordrende.

Denne sommer havde Hjemmeværnsskolen tilmed premiere på en ny bootcamp for befalingsmænd, der fik en forrygende start. I tre uger knoklede 27 unge lederaspiranter, så de i fremtiden er klar til at føre deres hjemmeværnsskammerater i felten.

Den nye bootcamp for befalingsmænd samler de to kurser Alment og Videregående befalingsmandskursus i et uddannelsesforløb, der foregik i Oksbøl og på Hjemmeværnsskolen i Nymindegab. Uddannelsen har hovedvægt på ledelse og førervirksomhed og tilbyder desuden også kursisterne forskellige former for idræt og træning med indlagte muligheder for at tage mærkeprøver.

Målrættede kursister

Premieren på den nye bootcamp lover godt, og kursusansvarlig, seniorsergent Jan Hvolby

Andersen fra Hjemmeværnsskolen, var da også meget tilfreds.

"Kursisterne har været super motiverede, målrettede og ambitiøse. De er virkelig gået til stålet og kan godt lide, der bliver stillet krav til dem. Det er tydeligt at mærke, at de er begejstrede for bootcampen, fordi de får mulighed for at være soldater på fuld tid i et længere forløb," fortæller Jan Hvolby Andersen.

Det kan 22-årige Sebastian Michael Ste-mann Pfeiffer fra Motoriseret Hjemmeværnsinfanterikompani Jonstrup skrive under på.

"Jeg er vild med det militære univers. Så det er fedt at få denne mulighed, så man ikke skal splitte uddannelsen op i flere bidder. Det har været alle tiders at diskutere ledelse og afprøve det i praksis," siger Sebastian, der elsker at være fører og varmt kan anbefale bootcampen.

Samme positive indstilling har gruppefører Robby Castillo Garder Andersen fra Hjemmeværnsskolen i Vestsjælland.

"Det er en fed uddannelse, hvor du virkelig bliver udfordret helt ind til benet også i pressede situationer. Det kan jeg godt lide. Men du skal være i god fysisk form og have opbakning fra dit bagland," siger Robby, der har kæreste og tre børn på 7, 9 og 13.

Den flyvende start har vist, at uddannelseskonceptet for befalingsmænd er levedygtigt, og det er allerede nu besluttet at gennemføre bootcampen igen i 2014.

Se postkort fra sommerens mange andre uddannelsestilbud.

Sønderjylland

Glade toner på Hjemmeværnsskolen

Hjemmeværnsskolen genlød af musikalske toner, da 15 musikere og instruktører i august gav den hele armen på musikkursus. Her fik musikerne ny inspiration til glæde for deres musikalske engagement i Hjemmeværnets 15 musikkorps. Ugens store finale blev en koncert ved Skaven Strand ved Ringkøbing Fjord under ledelse af dirigent Michael Thomsen.
Foto: Nina Villadsen

Unge gik til stålet

I tre hårde og lærerige sommeruger knoklede Christian Frederiksen, Benjamin Knøss Kristensen, Louise Villadsen, Christoffer Sundal og Poul Brix Christensen på Hjemmeværnets Bootcamp, hvor de fik lejlighed til at gennemføre Hjemmeværnets Lovpligtige Uddannelse i et hug. Bootcampen blev i år afviklet både i Sønderjylland og i Nordsjælland. "Det er det fedeste, man kan melde sig til," lød det fra Benjamin Knøss Kristensen.

Slipshavn

AF CHARLOTTE BAUN SENHOLT

Snapshots fra sommerskolerne

Helt udsolgt

Med over 250 deltagere blev Marinehjemmeværnets uddannelsesuge i juli den største nogensinde i de 21 år, den populære uddannelsesuge har eksisteret. På billedet ses kursisterne på dækgastkurset, der stævnedes ud på fire fartøjer. Som altid blev ugen båret igennem af frivillige kræfter.
Foto: Per Lyng

HJV magasinet har samlet en håndfuld postkort fra den forgangne sommers mange uddannelses tilbud, som er i fortsat vækst og mere populære end nogensinde.

Nymindegab

Førstehjælp på stranden

Flyverhjemmeværnet havde en fantastisk uge med mange aktiviteter på deres Summercamp, som foregik på Slipshavn i Nyborg. På programmet var blandt andet en meget realistisk øvelse i førstehjælp, hvor de frivillige var under pres og måtte prioritere hjælpen. Ugen sluttede med en stor øvelse for alle deltagere.

Foto: Pia Clemmesen

Slipshavn

To- og firbenede kursister

Også firbenede vovser indtog Hjemmeværnsskolen i Nymindegab, da skolen i starten af sommeren med stor succes afviklede sommerkursus for hjemmeværnsmedlemmer, deres familier og ikke mindre end 40 hunde. Træningen med de firbenede er et fast element på sommerkurset, som byder på en række uddannelser.

Nymindegab

“ Sommerkurserne er et godt symbol på, hvad Hjemmeværnet er. De viser den gode balance i vores organisation mellem det sociale samvær og godt kammeratskab på den ene side og uddannelse og kundskaber på den anden side, som betyder, at hjemmeværnssoldaterne altid er klar til at løfte deres opgaver.”

Jens Hald
kommitteret for Hjemmeværnet

”Tiden er måske moden til en ny model for Hjemmeværnet”

TEKST: CHARLOTTE BAUN SENHOLT
OG KASPER BRØNDUM ANDERSEN

Den pensionerede hjemmeværnsinspektør, oberst J.M. Sørensen, tager temperaturen på sin tid i hjemmeværnet.

Jørn Møller Sørensen gik i sommer Nijmegen march i Holland for sjette gang.

En af Hjemmeværnets markante skikkelser er gået på pension. Efter 37 år har oberst Jørn Møller Sørensen oplevet og præget Hjemmeværnets rejse fra koldkrigstiden, hvor Hjemmeværnet var på konstant stand by, hvis russerne kom, til den nuværende status som en moderne frivillig militær organisation med skarpe opgaver både nationalt og internationalt.

JM, som han kendes blandt de fleste i Hjemmeværnet, har de seneste to et halvt år været hjemmeværnsinspektør. Opgaven har været at holde Hjemmeværnskommandoen skarp på at have de frivilliges behov som omdrejningspunkt for beslutningerne.

Den pensionerede oberst er en mand med meninger, så HJV magasinet satte det nu menige medlem af Hjemmeværnet stævne en sommerdag i juli for at høre hans vurdering af Hjemmeværnets forandring og udvikling gennem fire årtier og ikke mindst hans bud på, hvor Hjemmeværnet er på vej hen.

Fællesskabsfølelse

Tiden var anderledes i 1976, da JM som ung uddannelsesofficer indledte karrieren ved det daværende Hjemmeværnsdistrikt 31, Esbjerg. Dengang var der hyppigt store NATO-øvelser - også ved den jyske vestkyst. Hjemmeværnet deltog aktivt for at træne de militære færdigheder, så de frivillige soldater var skarpe og kunne bistå Forsvaret, hvis truslen fra øst blev aktuel.

JM husker tilbage på en landsætningsøvelse på Esbjerg Havn kort efter hans tiltrædelse. Den vestjyske havn var dengang en vigtig udskibningshavn - og udgjorde dermed et potentielt taktisk mål for russernes A-våben. I øvelsen deltog marineinfanterister fra den fælles hollandsk/engelske arktiske brigade, hvor JM var forbindelsesofficer. Få uger senere var de vestjyske hjemmeværnssoldater

igen udkommanderet som momentstyrke og øvelsesdeltager i en storstilet landsætningsøvelse. Her gik 4 MAB (Marine amphibious Brigade, US) i land i Oksbøl. Forud blev en hel bataljon med amerikanske helikoptere tidligt om morgenen sat ned ved Taphagebroen over Varde Å.

”Dengang var Hjemmeværnet stadig domineret af mennesker, der kunne huske besættelsen eller ligefrem havde deltaget i modstandskampen. Det var et Hjemmeværn præget af sammenhold og fællesskab, samt en udtalt fortrolighed. Hjemmeværnssoldaterne stillede i stort tal til de mange øvelser uden at forvente andet end tak,” fortæller JM, der er oplasket med det frivillige forsvar. Hans far var aktiv modstandsmand og mangeårig skydeinstruktør i Hjemmeværnet.

Noget for noget kultur

Det er et økonomisk set langt bedre stillet Danmark, som Hjemmeværnet er en del af i dag. Velfærden har fået følgeskab af en udtalt individualisme, der har trængt fællesskabsfølelsen i baggrunden. Spørger man JM, så er det i høj grad også individuelle behov som personlig udvikling og ikke mindst ønsket om nye oplevelser, der trækker unge mennesker ind i Hjemmeværnet i dag.

”Det er på mode at være soldat, og vi oplever en sand retrobølge, som hylder traditionerne. Det mærkes også i Hjemmeværnet, hvor vi får mange nye ansøgninger fra unge, der gerne vil gå til soldat i deres fritid,” siger JM og fortsætter:

”Men holdninger som respekt for Gud, Konge og Fædreland betyder ingenting i dag, og den idealistiske tilgang er nærmest forsvundet. Hjemmeværnet er blevet del af et samfund, der er præget af en ”noget for noget”-kultur, og mange hjemmeværnssoldater deltager i det frivillige forsvar ud fra egne

præmisser om personlig vinding i stedet for idéen og fællesskabet."

Værdiskredet er ifølge JM sket i takt med professionaliseringen af Hjemmeværnet, som har ført til andre krav til hjemmeværnsmedlemmerne. I samme åndedrag skal det siges, at Hjemmeværnet i dag får stor ros fra sine samarbejdspartnere. Såvel beredskabet og Forsvaret har fået en langt mere markant rolle også internationalt.

"Skismaet mellem den idealistiske tilgang fra Hjemmeværnets oprettelse i 1949 og den professionelle tilgang, som præger Hjemmeværnet i dag, tørnede for alvor sammen i 00'erne. Det har efter min personlige mening betydet, at vi har mistet noget af værdien ved Hjemmeværnet, som den folkelige forankring af dansk forsvar," mener JM.

Ny model

Selv om der blæser nye vinde i dag, tror JM dog fuldt og fast på, at Hjemmeværnet og

det frivillige forsvar har en fremtid. I hans optik nærmest mere end nogensinde, fordi Vesten og de vestlige demokratier er under pres fra nye stærke økonomier som eksempelvis Kina, der samtidig opruster deres forsvar.

Men det bliver muligvis med udgangspunkt i en anden model, end den vi kender i dag. Det er JM's vurdering efter at have rejst rundt i Hjemmeværnet som de frivilliges ambassadør de seneste år. Tankerne er mundet ud i et oplæg til Hjemmeværnsledelsen.

"Måske er det en vej at gå at aflønne funktionsrelateret vedligeholdelsesuddannelse som for eksempel i Sverige, hvor medlemmerne af Hjemmeværnet honoreres for at være indkommanderet en hel weekend årligt. Om tiden er moden til en sådan model, er svært at bedømme. Afhængig af ændringernes omfang vil det i sidste ende være en politisk beslutning," siger JM.

På falderebet opfordrer JM til, at de gamle bløde værdier og holdninger kommer til at fylde mere i dagens hjemmeværn.

"Som frivillig bør du kunne løfte blikket fra den konkrete indsats og have øje for selve værdien i at være sammen med ligesindede om at gøre noget nyttigt og vigtigt – og dermed sikre vores frihed og demokrati. Hjemmeværnstjeneste skal være "den frivillige skat", som medlemmerne "betaler", fordi tjenesten er meningsfuld, sjov, engagerende," lyder det fra JM.

Selv er JM nu "flink" menig i Ringkøbing og har netop gennemført grundlæggende militær efteruddannelse for frivillige (GME-F). I sommer gik han Nijmegenmarch for sjette

gang. For det ligger til hans natur at bevise, at man kan stå nogle strabadser igennem.

"Nu har jeg stået i lære i 37 år som soldat. Så hvis nogle får brug for min erfaring, er de selvfølgelig velkomne til at ringe," lyder det skælmisk fra den nu forhenværende oberst.

Holdninger som respekt for Gud, Konge og Fædreland betyder ingenting i dag, og den idealistiske tilgang til Hjemmeværnet er nærmest forsvundet."

Jørn Møller Sørensen

pensioneret oberst

Hjemmeværnsinspektør og pensioneret oberst Jørn Møller Sørensen er efter 37 års karriere nu menig i Ringkøbing. Men han vil og kan fortsat bidrage til organisationen – blot på lavere niveau eller efter anmodning.

Foto: Charlotte Baun Senholt

Inspektørens blå bog

Navn: Jørn Møller Sørensen

Rang: Menig pr. 01. juni 2013

(pensioneret oberst)

Alder: 60 år

Karrieren i uddrag:

1974-1975: Værnepligt ved Jydske Ingeniørregiment

1976-1984: Uddannelsesofficer ved Hjemmeværnsdistrikt 31, Esbjerg og herefter lærer og kursusleder ved Hjemmeværnsskolen, Nymindegab

1988-1991: Sagsbehandler, Hjemmeværnskommandoen, København

1994-2000: Chef for Hjemmeværnsdistrikt 26, Ringkøbing og Chef for Hjemmeværnsdistrikt Herning

2002-2005: Skydebaneinspektør og Chef for Skydebaneinspektoratet, Hærens Kampskole, Oksbøl

2005-2008: Chef for Hjemmeværnsskolen, Nymindegab

2008-2010: Chef for Totalforsvarsregion Midtjylland, Skive

2011-2013: Hjemmeværnsinspektør

AF CHARLOTTE BAUN SENHOLT
FOTO: TOKE GERDES

Fortsat succesfuld støtte til Georgien

Siden 2010 har Hjemmeværnet bidraget til et mere effektivt uddannelsessystem for Den Georgiske Nationalgarde, der gradvist er begyndt at overtage undervisningen efter de danske mere pædagogiske principper.

Hjemmeværnet har med stor succes gennemført uddannelse efter danske principper til Den Georgiske Nationalgarde siden 2010. Hjemmeværnet har således uddannet godt 300 nye georgiske instruktører, lærere og ledere, så de i dag er bedre klædt på til at håndtere fremtidens krav.

Hjemmeværnets Kapacitetsopbygningscenter har koordineret indsatsen i Georgien, og Hjemmeværnskolen har med bidraget været med til at modernisere Den Georgiske Nationalgardes lidt stive militære uddannelsessystem med gammeldags tavleundervisning. Gennem den danske undervisningsmodel er de georgiske kursister nemlig blevet introduceret til en mere pædagogisk model baseret på langt højere elevaktivitet, motivation og ansvar for egen læring.

"Der er sket en kæmpe udvikling, og det har været en fantastisk oplevelse at se de-

res uddannelsesniveau vokse sig stærkere. De har virkelig taget vores danske model til sig, fordi de kan se, den resulterer i en mere effektiv uddannelse. Så jeg er stolt af den indsats, vi har ydet i Georgien," siger den frivillige ledende instruktør, Gitte Munk Kvist fra Hærhjemmeværnsdistrikt Midt- og Vestjyllands stabskompagni. Hun har været med i projektet fra starten som både lærer og kursusleder.

Vanskelige forhold

I 2013 er der aftalt uddannelse af yderligere 170 ledere, instruktører og lærere. Desuden er det besluttet at udvide samarbejdet med et skydeinstruktørkursus, og der er i år planlagt uddannelse af 18 georgiske skydeinstruktører med kaptajn Niels Poulsen fra Hjemmeværnsskolen som ansvarlig kursusleder.

Alle uddannelserne er foregået lokalt i Ge-

Frivillig instruktør Gitte Munk Kvist er stolt af den indsats, Hjemmeværnet har ydet i Georgien.

orgien med assistance fra et hold erfarne frivillige lærerkræfter fra Hjemmeværnet, der har udført deres undervisningsarbejde under ganske beskedne forhold.

"Du skal være parat til at sove i teltlejr med mange mennesker, spise, hvad der kommer på bordet og i øvrigt selv have alle dine undervisningsmaterialer med fra Danmark. Til gengæld bliver du mødt af en utrolig energi og lyst til at lære fra georgiernes side," fortæller Gitte Munk Kvist.

Uddannelsesamarbejdet er samtidig en lille brik

Chefen for Hjemmeværnet, generalmajor Finn Winkler, overværede et af kurserne efter den danske model. Planen er, at georgierne selv skal overtage undervisningsfunktionerne.

I år har Hjemmeværnet taget hul på uddannelse af 18 nye skydeinstruktører blandt nationalgardens personel.

// Det har været en fantastisk oplevelse at se uddannelsesniveaut hos Den Georgiske Nationalgarde vokse sig stærkere. De har virkelig taget vores danske model til sig."

Gitte Munk Kvist
frivillig instruktør

på vejen for Georgiens medlemskab af NATO, som er et stort ønske fra landet. Gennem samarbejdet med lærerteamet fra Hjemmeværnet har georgierne fået et indblik i, hvad der kræves af dem, så de nu gradvist selv kan stå for uddannelserne efter den danske model.

"Vi kan konstatere klare forbedringer på uddannelsesområdet, siden samarbejdet startede. På længere sigt skal georgierne selv overtage undervisningsfunktionen, så vores rolle bliver alene af mere rådgivende karakter," siger Chefen for Hjemmeværnet, generalmajor Finn Winkler, der besøgte Georgien i starten af august, hvor Hjemmeværnet gennemførte en række kurser.

Indsats hædret

Hjemmeværnschefen benyttede lejligheden til at hædre tre erfarne instruktører, nemlig Gitte Munk Kvist, Leif Balle og Bjarke Jacobsen, for deres store indsats i projektet med hans Commanders Coin. Seniorsergent Finn Thomsen fra Hjemmeværnskolen, der har været kursusansvarlig for instruktør, leder- og lærerkurserne, har som tak for sit kæmpe arbejde fået det georgiske forsvarsministeriums medalje.

"Hjemmeværnets frivillige instruktører har

skabt en fornem uddannelsesplatform med stor effekt. De er samtidig positive rollemødder for andre instruktører i Hjemmeværnet, som har blod på tanden og gerne vil bruge deres kompetencer fra Hjemmeværnet også internationalt. Hjemmeværnet vil i fremtiden have behov for sådanne internationale instruktører" siger Finn Winkler.

Forankring

Næste skridt handler om at få forankret en bæredygtig uddannelsesplanlægning i Georgien, så de frø, der er sået, kan vokse op. Foreløbig løber programmet frem til 2014, men hjemmeværnschefen ser det gerne forlænget yderligere nogle år.

"Jeg synes, vi skal fortsætte samarbejdet lidt længere, så vi kan være med til at sikre forankringen af de gode resultater i en lokal uddannelsesstruktur," understreger Finn Winkler, der samtidig påpeger, at der er tale om et forholdsvis billigt program.

Samme holdning har chefen for Den Georgiske Nationalgarde, Mr. Levan Gamkrelidze, som Finn Winkler mødtes med i Georgien. Han havde også drøftelser med landets viceforsvarsminister og stabschefen for den georgiske forsvarsstab. Alle udtrykte stor tilfredshed med Hjemmeværnets bidrag til mo-

derniseringen af nationalgarden og ønske om fremtidigt samarbejde med Hjemmeværnet.

To nye skydebaner

For at understrege den danske vilje til samarbejde har Hjemmeværnet desuden doneret materiel til to skydebaner. Den ene bliver allerede brugt, mens den anden er godt på vej.

Det mere moderne materiel med computerstyrede faldmål erstatter georgiernes gammeldags stationære træskiver og har resulteret i en mere motiverende og effektiv skydeundervisning. Det kunne hjemmeværnschefen ved selvsyn konstatere, da han besøgte skydebanen med det nye materiel og uddannelsen af skydeinstruktører.

"Jamen, de skød bedre og virkede meget begejstrede. Jeg er overbevist om, at materiellet sammen med uddannelsen af skydeinstruktører er med til at øge kvaliteten i deres skydeundervisning," fastslår Finn Winkler.

Landsstævne med mange opgaver

70 hjemmeværnssoldater knoklede i døgndrift, da de i starten af juli bidrog med alskens opgaver under DGI's store landsstævne i Esbjerg.

Under DGI's Landsstævne i Esbjerg vejledte Politihjemmeværnet bilisterne.

TEKST OG FOTO: NINA VILLADSEN

Opgaverne var mange for Hjemmeværnet, da Danske Gymnastik- og Idrætsforeninger (DGI) i starten af juli afviklede deres landsstævne med op mod 25.000 deltagere i bragende solskin.

Vagttårne skulle bemandes i døgndrift, så stævnets campingplads på 285.000 kvadratmeter kunne overvåges. Informationsvognen, der servicerede alle campisterne, skulle bemandes. Trafikken skulle reguleres, da veje var blevet spærret af. Sanitetsvagt var også nødvendig med så mange idrætsudøvere samlet på ét sted. Nå, ja – og så skulle alle hjemmeværnssoldaterne have mad.

“Vi stod for registreringen af 6.000 idrætsfolk, der medbragte 1.000 campingvogne og 1.500 telte på campingpladsen. Vi hjalp dem også med at finde en plads, flytte bagage og udlevere bykort. Desuden tog vi imod klager fra folk – og alle udfordringer blev løst,” for-

tæller Birthe Risom fra Informationsvognen. Den fungerede både som informationsskranke, som “lejrkontor” og som kommandocentral i forhold til Hjemmeværnets indsatte personel. Herfra blev der også holdt kontakt til samarbejdspartnerne fra Landsstævnet.

Af uforudsete opgaver kan nævnes akut gulvvask for at sikre hygiejnekravene i spiseteltet, flytning af et teltgulv, eftersøgning af en pige på otte år, der blev fundet i god behold fem en halv kilometer fra campingpladsen samt fremskaffelsen af tanke til opsamling af spildevand.

Styr på trafikken

I sanitetstraileren havde Patrick Noer og Christoffer Petersen også travlt. I løbet af stævnedagene behandlede de 120 idrætsfolk for småskader som forstuvninger, slag og ikke mindst vabler. De fleste blev klaret

Patrick Noer og Christoffer Petersen havde lige fra starten af stævnet travlt som sanitetsvagter.

på stedet, mens en enkelt måtte henvises til Lægevagten.

Politihjemmeværnet sørgede for at guide de mange bilister ad alternative ruter, da nogle veje var spærret. Desuden bemandede de adgangskontrollen til pladsen, hvor idrætsudøverne optrådte.

På hjemmeværnsgården lige i udkanten af campingpladsen holdt madmor Lene Jensen styr på gryderne. Sammen med seks medhjælpere sørgede hun for mad til alle hjemmeværnsfolkene.

Ud over de mange praktiske opgaver gjorde et informationsteam sit til at fortælle og synliggøre det frivillige forsvars opgaver over for de mange stævnedeltagere, som blev mødt af et veloplagt og engageret Hjemmeværn, der løste samtlige opgaver under stævnet uden skelen til rang, tilhørsforhold eller normale funktioner.

Quiz & vind

Hvor grundigt har du læst HJV magasinet denne gang? Er du rigtig skarp, kan du svare på de fem spørgsmål nedenfor. Og sender du dine svar til os, kan du være blandt de heldige vindere af et smart HJV-ur.

SPØRGSMÅL:

1. Hvem er chef for Veterancentret i Ringsted?
2. Hvor mange kilometer skal Henrik Hoffensitz fra Bornholm løbe i Grækenland?
3. Hvilken tysk by sejler Hjemmeværnsflotille 136 Sønderborg til hver sommer?
4. Hvornår har Den Kommitterede for Hjemmeværnet, Jens Hald, sidste arbejdsdag?
5. Hvad hedder kunstneren, der skal skildre Hjemmeværnet i en ny serie oliemalerier?

Send ind og vind!

Send dine svar på mail til:
hjv-magasinet@hjv.dk eller
med post til

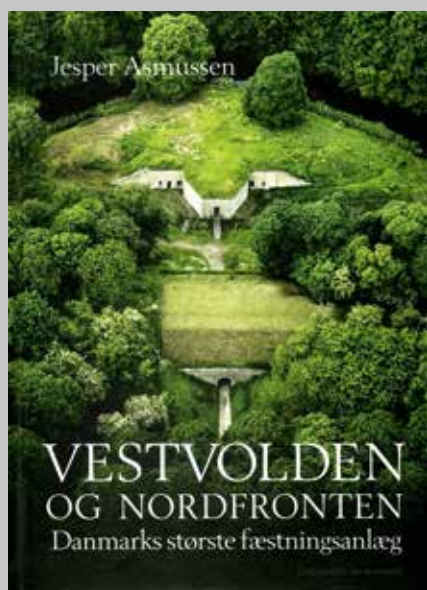
Hjemmeværnskommandoen,
Overgaden oven Vandet 62B,
1415 København K

Senest 28. oktober. Mærk mail eller
brev "Konkurrence" og husk at opgive
navn og adresse.

**Vinderne i HJV magasinet
quiz 2/2013 er:**

Claus Risom
Liselundvej 23
7400 Herning

Leif Enevoldsen
Mølleparken 1
8220 Mårslet

Vinderne i HJV magasinet bogkonkurrence er:

Isabell Munch-Olsen
Lundtoftegårdsvej 9, 2. tv.
2800 Kgs. Lyngby

Hans-Erik C. Bonde
H.P. Christensensvej 22
4180 Sorø

Per Hagemann
H A Dooses Vej 9
Høm
4100 Ringsted

Karen Nielsen
Holmstruphøjvej 63
8210 Aarhus V

Jan Tvorup
Årestrupsvej 38, 1 th.
9000 Aalborg

SEND DIT BEDSTE BILLEDE IND – OG VIND

Har du et flot, sjovt eller underfundigt billede fra livet i din underafdeling? Så send det ind til HJV magasinet på mailadressen hjv-magasinet@hjv.dk. Vi udvælger det bedste billede og bringer det her på bagsiden. Fotoet skal være fra de seneste tre måneder, af rimelig god teknisk kvalitet og i høj opløsning. Vinderen modtager en Leatherman-multitool med holder og HJV-logo.

Vinderfotoet er sendt ind af Steve Collins fra Hjemmeværnsflotille 135 Kolding. På billedet ses gasterne fra flotillens Søgruppe 1, der brugte en lille håndbold til at træne samarbejdet mellem gummibåd og flotillens fartøj. Det krævede stor koncentration fra alle parter.